

ANTONOV
INTERNATIONAL CARGO
TRANSPORTER

Phone: +38 (064) 454-28-60
Fax: +38 (064) 454-28-62
E-mail: sales@antonov.kiev.ua

Spolu to zvládneme!

Čeští vojáci bojují proti koronaviru a pomáhají tam, kde je to potřeba

Spolu to zvládneme!

Svět se potýká s novým nepřítelem. Je to koronavirus SARS-CoV-2, způsobující infekční onemocnění COVID-19. Šíří se extrémně rychle, není vidět a je zákeřný v tom, že příznaky onemocnění se mohou projevit až do čtrnácti dnů. Horečka, suchý kašel, problémy s dýcháním – to jsou příznaky, kterými se tento nebezpečný virus projevuje. Aktuální dění sledujeme všichni v přímém přenosu. Na základě nařízení vlády o povolání vojáků k plnění úkolů Policie ČR v souvislosti s epidemií koronaviru posilují příslušníci Armády České republiky Policii ČR v plnění jejích úkolů na státních hranicích. Ve dvou vojenských nemocnicích v Praze a Olomouci byla vybudována dvě odběrná místa a v případě výrazného rozšíření nebezpečného viru se může česká zdravotnická péče opřít o vojenskou nemocnici v Těchoníně. Vláda také rozhodla o aktivaci Ústředního krizového štábu.

Česká armáda posílila policisty na hranicích

V souvislosti se současnou situací vláda uzavřela hranice s Německem a Rakouskem. Jedenáct přechodů hlídali dosud policisté a v současné chvíli jsou posíleni i o vojáky. „Naším úkolem je posílení policejních hlídek. Půjde o kombinované hlídky v policejních nebo vojenských autech. Budou hlídat nejen na přejezdech hranic, ale i na přechodech pro pěší a kontrolovat také přeshraniční turistické stezky. Vojáky máme nasazené ve všech krajích hraničních s Polskem, Slovenskem, Německem a Rakouskem. Velitelé budou také na krajských vojenských velitelstvích a vojáci budou rozmístěni na místní policejní velitelství,“ informuje zástupce velitele Velitelství pro operace brigádní generál Petr Procházka. Prozatím bylo nasazeno téměř tisíc vojáků a 86 kusů techniky. Jedná se především o terénní vozidla. Bylo rozhodnuto o prozatímním

nasazením vojáků do 30 dnů, budou se střídát ve dvanáctihodinových směnách a vystřídání po čtrnácti dnech.

„Vojáci používají povinné roušky, ale jsou také vybaveni standardně maskami OM-90 a pláštěnkami JP-90. Tato ochrana je určena pro otravné a biologické látky a ve svých schopnostech převyšují schopnosti respirátorů, protože filtry jsou i proti virům podstatně účinnější než respirátory,“ informuje generál Procházka a dodává, že tyto ochranné prostředky použijí vojáci v případě, že se dostanou do problémů, které budou muset vyřešit s nasazením masky.

Dvě vojenské nemocnice vybudovaly odběrová místa

Dosud armáda zabezpečovala zdravotnické odběrové týmy na hranicích. Tento úkol skončil a tito vojenští zdravotníci posílí odběrová místa v Ústřední vojenské nemocnici a Vojenské nemocnici v Olomouci.

První odběrové místo vybudovala Ústřední vojenská nemocnice v pražských Střešovicích v pátek 13. března. Mobilní základnu pro odběry biologického materiálu u osob, které na místo odešle hygiena nebo praktičtí lékaři, vybudovala i Vojenská nemocnice Olomouc. Druhé odběrné místo vybudovali vojáci 15. ženijního pluku a odebírat vzorky začali zdravotníci hned následující den, tedy 17. března.

V záloze je aktivace Těchonína

Odbor biologické ochrany v Těchoníně je připraven k aktivaci v případě masivního rozšíření epidemie koronaviru. Prozatím se o nemocné starají pražská Nemocnice Na Bulovce a vybrané krajské nemocnice.

„Pokud by se rozhodlo o aktivaci, tak armáda do dvou hodin rozhodne o aktivaci zařízení v Těchoníně a do dvanácti hodin přijme prvního pacienta,“ informuje majorka Lada Ferkálová z Agentury vojenského zdravotnictví AČR. „Nejprve první dva na intenzivní péči, tedy ty pacienty ve velmi špatném zdravotním stavu, kteří by sem zamířili zřejmě přes Nemocnici Na Bulovce. Do dalších 72 hodin jsme schopni přijmout ostatní pacienty na intenzivní péči a kompletní areál zprovoznit včetně personálního zabezpečení.“

V případě potřeby je Těchonín schopen hospitalizovat až 150 pacientů. V objektu je dvacet plicních ventilátorů a dostatek respirátorů a dalších ochranných pomůcek. Toto armádní zařízení je jediným odborným centrem s větší lůžkovou kapacitou pro boj s epidemií v Česku a je zařazeno i do systému NATO.

Aktivace Ústředního krizového štábu

Vláda ČR rozhodla o aktivaci Ústředního krizového štábu kvůli šíření nového typu koronaviru. V jeho čele je náměstek ministra zdravotnictví Roman Prymula. K dalším členům patří náměstci ministrů, předsedové Správy státních hmotných rezerv, Státního úřadu pro jadernou bezpečnost, ředitelé sekretariátu Bezpečnostní rady státu a Národního úřadu pro kybernetickou a informační bezpečnost,

A fakta

Armáda ČR – čísla a fakta v boji proti koronaviru

„Armáda je tady, aby pomáhala, a děláme a budeme dělat vše pro to, abychom společně tuto složitou situaci zvládli,“ říká náčelník Generálního štábu AČR armádní generál Aleš Opat. „Chci poděkovat všem vojákům na hranicích, zdravotníkům, pilotům. Každý den dělají maximum pro ochranu občanů této země a toho si nesmírně vážím.“

V resortu obrany jsem zavedl přísná opatření – jsou zakázány všechny služební cesty a návštěvy na pracovištích. Také byla zpřísněna hygienická opatření a omezena přítomnost lidí na nezbytně nutný počet.“

Pomoc vojenských zdravotníků

Od úterý 10. března provádělo téměř 80 vojenských zdravotníků vyšetření zdravotního stavu osob na 11 hraničních přechodech (činnost po necelém týdnu ukončili a nyní pomáhají na odběrových místech vojenských nemocnic).

Armádní zdravotníci zkontrolovali 15 tisíc lidí denně, pracovali více než 16 hodin denně.

Vojenské nemocnice zřídily nová odběrová místa: od pátku 13. března v Ústřední vojenské nemocnici Praha a od 17. března ve Vojenské nemocnici Olomouc. ÚVN Praha provádí 30 odběrů za hodinu. Vojenská nemocnice Brno otevře odběrové místo, když nebudou stačit dosavadní kapacity.

Vojáci posílili policejní jednotky

Od pondělí 16. března jsou čeští vojáci nasazeni jako posila policejních jednotek na státních hranicích:

- celkem 941 vojáků s 86 kusy techniky na 29 přechodech
 - předpokládané nasazení vojáků je plánováno až na 30 dnů
 - vojáci budou na hranicích vystřídání po 14 dnech
 - jsou vybaveni rouškami a ochrannými maskami a obleky (ještě vyšší účinností)
- Vojáci rozváží po celé republice zdravotnický materiál.

Letoun Airbus dopravil do České republiky 150 tisíc rychlostestů z Číny.

Armáda chce využít volné hodiny v rámci programu SALIS a letounem Ruslan přepravit z Číny další miliony kusů zdravotnického materiálu.

Vojenské nemocnice mají v tuto chvíli ochranné prostředky pro pokrytí vlastních potřeb a pomáhají si navzájem. Do budoucna, stejně jako jiné nemocnice, počítají s využitím dodávek z Číny.

policejní prezident, náčelník Generálního štábu Armády ČR, generální ředitel Hasičského záchranného sboru nebo vedoucí Kanceláře prezidenta republiky.

Podle statutu po vyhlášení krizové situace, mezi které se řadí i současný nouzový stav, Ústřední krizový štáb připravuje návrhy řešení. Jeho předseda je pak předkládá Bezpečnostní radě státu, případně vládě.

Text: Jana Deckerová a army.cz, foto: AČR

Návyk čistých rukou 2

S hlavní hygieničkou Ministerstva obrany plukovnící MUDr. Janou Fajfrovou jsme hovořili o hygienických aspektech mise EUTM v Mali

„Čtyřicet jednička“ naostro 5

Ve vojenském újezdu Hradiště v Doupovských horách se v březnu uskutečnilo dvoutýdenní cvičení Griffin-I

Musí být vidět 8

Česká 2. jednotka ochrany mise EUTM má v Mali na starosti bezpečnost základny Koulikoro

Několik dnů s pětadvaceti kily na zádech 12

V Krušných horách proběhl první letošní výcvik průzkumných týmů 4. brigády rychlého nasazení

Transylvánský drak 14

71. mechanizovaný prapor cvičil v Rumunsku

Úkol končí vždy až s návratem vojáků 16

Rozhovor s velitelem ÚU pplk. Pavlem Pavlíkem o misi v Pobaltí

Záložníci pod lupou 20

Představujeme příslušníky aktivní zálohy a jejich profese

Vojenská mobilita v EU/NATO 24

Mise v Pobaltí je cenná zkušenost 26

Vojenský fond solidarity slaví 5. výročí svého založení 28

Pomáháme už od roku 2015

Učili se řídit jednotky v akci 30

Po reorganizaci 15. ženijního pluku prošly prvním štábním nácvikem jednotky 151. a 153. ženijního praporu

FCS13RE a GCGM aneb Carl-Gustaf s bodovou přesností 32

Technika a výzbroj

Rušení signálu GPS 34

Spojené státy řeší reálnou hrozbu

Výsadkáři a umělá inteligence 38

Moderní automaticky řízené nákladní padáky jsou schopny přistát s přesností desítek metrů

Biobox M1 40

Vojenský technický ústav může pomoci s přepravou osob nakažených koronavirem

Pátrání v archivu 42

Vojenští archiváři dokážou nalézt i dávno ztracené vzpomínky

Splněný hokejový sen 44

Bylo to fajn... 45

Ve věku 97 let zemřela Dana Zátokpová

Rukávové znaky 46

Manuál vojenského profesionála

Boj o ocelové srdce 48

Od Ostravské operace, do které se zapojili i českoslovenští vojáci, uplynulo již sedmdesát pět let

S hlavní hygieničkou Ministerstva obrany plukovnící MUDr. Janou Fajfrovou jsme hovořili o hygienických aspektech mise EUTM v Mali

Návyk čistých rukou

Hlavní hygieničku Ministerstva obrany plukovnící MUDr. Janu Fajfrovou jsme zastihli koncem ledna letošního roku v Mali, kde se zabývala hygienickými aspekty působení našeho kontingentu v misi EUTM. Tehdy vznikl tento rozhovor. V té době ještě nikdo netušil, že za několik týdnů bude mít v České republice práce doslova nad hlavu, že bude muset řešit desítky a možná stovky problémů spojených se šířením infekčního onemocnění COVID-19.

Působíte ve funkci hlavního hygienika Ministerstva obrany. Co všechno tato služba obnáší?

Hlavní hygienik Ministerstva obrany zabezpečuje a je pověřen výkonem státní správy a státního zdravotního dozoru v oblasti ochrany veřejného zdraví všech příslušníků a zaměstnanců resortu MO. Zároveň má na starosti hygienické a protiepidemiologické zabezpečení jednotek jak na území České republiky, tak i v zahraničních operacích.

Spolupracujete v tomto směru i s civilní hygienickou službou?

Určitě. Spolupracujeme jak s kolegy na Ministerstvu zdravotnictví, tak s kolegy na krajských hygienických stanicích. Navzájem se informujeme a společně koordinujeme některé kroky.

Zastihli jsme vás v Mali. Vaším úkolem je i hygienická služba v misích, na co se zde tedy zaměřujete?

Zaměřuji se na rekognoskaci oblasti, kde vojáci působí. Snažíme se zmapovat, jaká je zde situace a jaké jsou zde podmínky z hlediska hygienického zabezpečení (krátkodobá i dlouhodobá rizika). Zároveň kontrolujeme dodržování opatření, která jsou zde nastavena a která musí vojáci dodržovat. Je to z toho důvodu, abychom minimalizovali případné riziko onemocnění našich vojáků, kteří zde působí.

Můžete být konkrétní, jaké nebezpečí tady vojákům především hrozí?

Mali je malarická oblast, takže se zde vyskytuje celoročně malárie. To je nejzávažnější riziko,

proti němuž jsou příslušníci našeho kontingentu chráněni užíváním antimalarické chemoprophylaxe a dodržováním expoziční profylaxe. Zároveň zde hrozí nejrůznější infekční agens způsobující střevní problémy. Musíme tedy klást důraz na to, co vojáci jí. Důležité je, aby strava byla dostatečně tepelně upravena a aby vojáci dbali na zvýšenou hygienu. Konkrétně se jedná o dezinfekci rukou v běžném provozu, používání repelentů a dalších opatření.

Včera jsme byli svědky, jak naši vojáci domlouvali Španělům, kteří vstoupili do jídelny, aniž by si předtím umyli ruce. Svědčí to o tom, že naši vojáci mají tyto zvýšené nároky na hygienu zažité, že jsme prostě na tom v tomto směru dobře?

Určitě, myslím si, že v našich podmínkách máme tyto záležitosti nacvičené, skoro bych řekla nadřilované. Naprostá většina příslušníků naší armády si uvědomuje, že právě hygiena rukou nám pomůže předejít mnoha problémům. Ten přístup se bohužel národ od národu trochu liší. Zejména v těchto polních podmínkách je dodržování osobní hygieny a hygieny rukou základním předpokladem prevence. Nejde přitom jen o mytí rukou před jídelnou, ale také před a po každém použití toalety. Když má někdo rýmu nebo kašel, musí si zakrývat ústa kapesníkem nebo k tomu použít loket. Pokud k tomuto účelu použije dlaň, měl by si okamžitě ruce umýt nebo otřít a vydezinfikovat. Právě tohle je totiž nejčastější cesta přenosu respiračních onemocnění mezi lidmi, kteří jsou v úzkém kontaktu. A vojenský život je bezprostředně spjat s kumulací lidí na jednom místě (úzkým pracovním kontaktem). Proto je potřeba tato opatření důsledně dodržovat a připomínat. Myslím si, že naši vojáci mají tyto záležitosti zvládnuté na opravdu dobré úrovni.

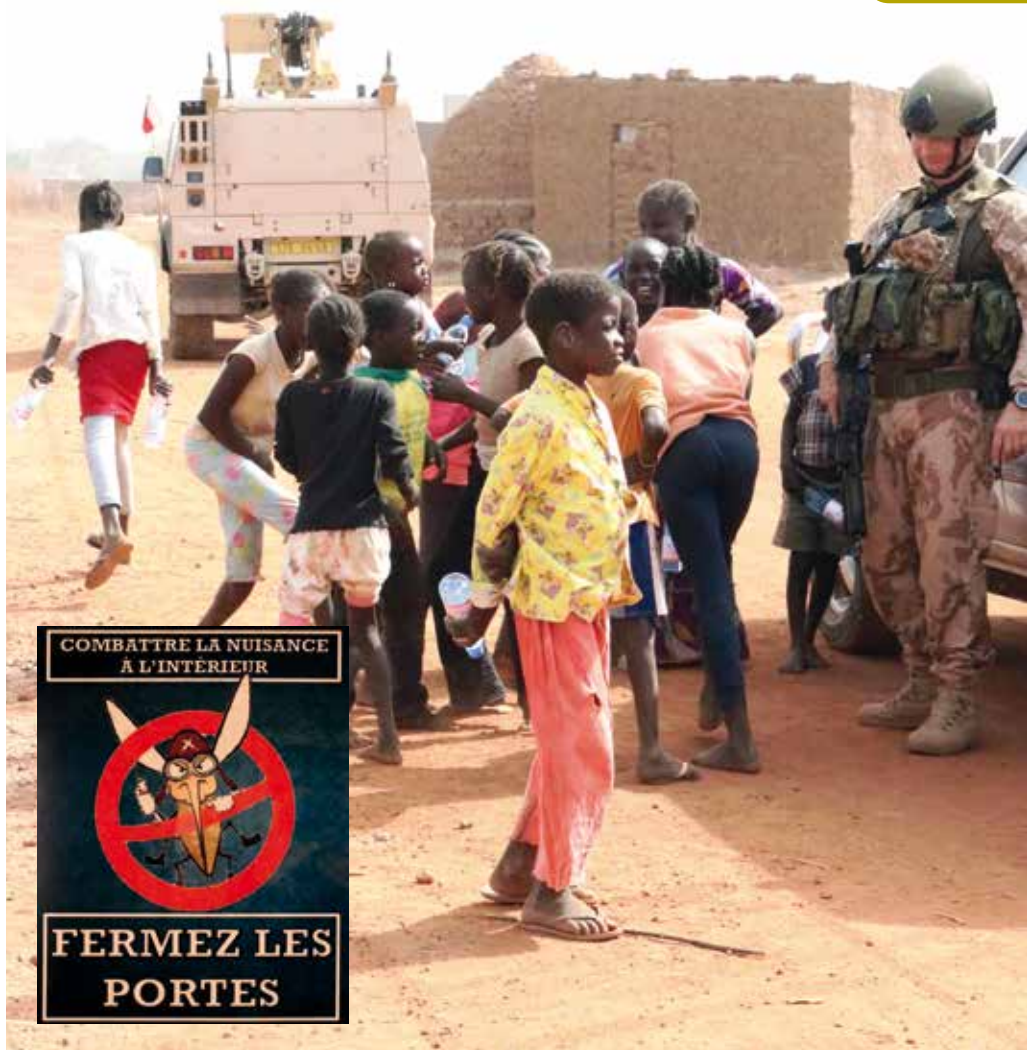
Slyšeli jsme, že zde šest našich vojáků v poslední době onemocnělo malárií. Jak vnímat tento počet, je to něco, s čím můžeme být s ohledem na míru rizika celkem spokojeni?

Působíme v této lokalitě, takže musíme počítat s tím, že malárie se i přes veškerá přijímaná opatření může vyskytnout. Pokud toto onemocnění u našich vojáků propukne, jedná se prakticky výhradně o mírnější formu. Léčba je potom kratší, lidé se poměrně rychle vrací do výkonu služby. Vzhledem k tomu, že jsou nastavena preventivní opatření v podobě expoziční profylaxe (např. používání repelentů) a chemoprophylaxe (antimalarika), je počet onemocnění malý. V opačném případě, kdyby nebyla nastavena žádná preventivní opatření, byl by počet onemocnění mnohonásobně vyšší a s horším průběhem. K onemocnění došlo v průběhu období dešťů, kdy byla zvýšená aktivita komárů, takže vojáci byli vystaveni vyšší míře expozice. Zároveň se v zemích, jako je Mali, velmi často setkáváme se střevními obtížemi provázenými průjmem, ať už je zaviněn infekční příčinou, nebo jen nerovnováhou naší střevní mikroflóry způsobené místními podmínkami. V důsledku střevních obtíží může dojít ke snížení vstřebávání antimalarické chemoprophylaxe a k jejímu krátkodobému poklesu účinku. Takže v tomto případě zřejmě existoval i určitý souběh okolností. Vojáci mohli onemocnět i v důsledku toho, že

měli střevní problémy a léky se nevstřebaly v dostatečném množství tak, aby je ochránily. Jsem zde také proto, abych si ověřila, zda jsou vojáci náležitě poučeni o rizicích, o problémech již zmíněného souběhu a berou léky. Snažím se s nimi komunikovat a vysvětlovat opatření, která musí dodržovat.

Všude tady je spousta nepořádku, u silnic hoří ohně, na nichž se spalují komunální odpady. Může i tohle představovat pro vojáky určité zdravotní riziko?

Nevíme, co přesně tyto komunální odpady obsahují. A tak raději varujeme i před prachem v ovzduší, i ten může být infekční. Ten odpad, i když zrovna nehoří a v uvozovkách se jen válí na ulicích, není úplně bezpečný. Při zdejším klimatu totiž velice rychle vysychá a jeho částice se dostávají do ovzduší. Proto, když vojáci sportují, doporučujeme jim v obdobích největší inverze, největší prašnosti, aby nosili roušky. Je to záležitost, se kterou, bohužel, musíme počítat. Když už tady působíme, tak se tomu nemůžeme vyhnout. Podle informací, které se ke mně dostávají, tak případné dýchací potíže zde nepředstavují ten hlavní problém. Vojáci nejsou v těchto operacích poprvé a jsou na podobné podmínky zvyklí. Už tedy vědí, jak se mají chovat a co mohou očekávat.

Až se vrátíte do České republiky a budete vyhodnocovat tuto cestu, předpokládáte, že přijmete nějaká nová opatření?

Ne, v rámci možností je ta situace tady na dobré úrovni. Nedá se to samozřejmě srovnat s Českou republikou, ale to asi nikdo ani neočekával. Mechanismy, které jsou zde nastaveny, fungují dobře. Navíc těch možností, o které by se dala tato opatření rozšířit, již mnoho není. Vojáci před každým výjezdem do zahraniční operace podstupují mimořádné očkování podle dané lokality, ve které budou působit. V oblasti prevence infekčních onemocnění se tedy dělá maximum už při výjezdu. Pokud se týká vlivu prostředí, tak to jsou záležitosti, jak jsem již zmínila, které nejsme schopni úplně ovlivnit. Např. nemůžeme mít vliv na to, jak tady na národní úrovni nakládají s odpady. Všechny jednotky, které vyjíždějí do lokalit se zhoršenými prašnými podmínkami, jsou vybaveny ochranným prostředky.

V České republice pod vás spadá i například hygiena hluku, která se týká především letišť. V čem dalším je armáda z hlediska hygieny specifická?

Nemyslím si, že bychom se nějak zásadně lišili od civilní hygieny. Všechny oblasti, které řeší civilní hygiena, v našem resortu máme na starosti také. Ta specifika jsou zejména v intenzitě a komplexnosti vojenské profese. S tím souvisí např. souběh více těchto faktorů současně. Dále pak v rozložení a nepravidelnosti pracovních směn. V případě vojáků se totiž nejedná o klasickou osmihodinovou pracovní dobu, při které jsou všechny faktory rozloženy pravidelně v daný čas, ale mění se v průběhu celého výcvikového roku. Řešíme také problematiku hygieny práce, pracovního prostředí a ochrany vojáků při práci. Dále pak problematiku komunální hygieny (kvalita pitných vod, likvidace odpadů, ubytování), hygieny výživy a stravování, ale také hygieny dětí a mladistvých. V resortu se totiž v posledních letech zakládají i dětské skupiny, takže dozorujeme hygienické podmínky nejen v těchto skupinách, ale například i na dětských táborech, které resort organizuje dlouhodobě. I tato oblast, u níž se může zdát, že nemá s vojenským životem nic společného, spadá tedy do problematiky vojenské hygienické služby.

Nekomplikuje oblast hygieny v armádě skutečnost, že v tomto případě dochází k větší kumulaci lidí, kteří se navíc při výcviku pohybují v oblastech, kde není vybudována dostatečná infrastruktura?

Armáda České republiky disponuje prostředky pro fungování právě i v polních podmínkách. A to ať již se jedná o polní kuchyně, polní hygienická zařízení, polní ubytovací prostory a další. Takže si dokážeme s těmito

náročnějšími podmínkami poradit. Jsme na podobné situace připraveni.

A co se týče kumulace lidí?

K té samozřejmě dochází. Jedná se ale vesměs o zdravé jedince, kteří procházejí výběrem zdravotní způsobilosti. Nepředpokládáme tedy, že by byli náchylnější k daným onemocněním. Navíc systém očkování vojáků je

zaměřen i na případná přenosná onemocnění v komunitách. Pravidelně každý rok vydáváme nařízení pro očkování proti chřipce. A to mimo jiné i z důvodu výkonu práce v uzavřeném kolektivu. Snažíme se tak zabránit přenosu těchto respiračních onemocnění. Víme o tom, monitorujeme danou situaci a jsme připraveni reagovat na případné problémy.

Text a foto: Vladimír Marek

Ve vojenském újezdu Hradiště v Doupovských horách se v březnu uskutečnilo dvoutýdenní cvičení Griffin-I

„Čtyřicet jednička“ naostro

Hlavními aktéry dvoutýdenního cvičení Griffin-I byli vojáci 41. mechanizovaného praporu ze Žatce. Doplnili je jejich kolegové ze 42. mechanizovaného praporu Tábor a průzkumníci 13. dělostřeleckého pluku. Dohromady tvoří úkolové uskupení vyčleněné pro alianční iniciativu připravenosti (NRI – NATO Readiness Initiative). Toto cvičení je zároveň přípravou na největší cvičení 4. brigády v tomto roce – Strong Eagle 2020.

„Výcvik má charakter komplexního polního výcviku v plné škále,“ konstatoval velitel 4. brigády rychlého nasazení plukovník gšt. Josef Trojánek. „Kromě ostrých střelb z ručních a lafetovaných zbraní, taktické a řídicí přípravy je do činnosti plně zapojen i štáb a prvky logistické podpory. Nejdůležitější je ale především sladit vojáky z různých útvarů tak, aby byli v případě potřeby okamžitě schopni bezproblémového nasazení.“

Úkol Griffina – sladit jednotky

Každá jednotka má svoje standardní operační postupy, jak reagovat na různé situace. Záměrem cvičení Griffin-I bylo především sladit jednotky v jeden celek. Úkolové uskupení na bázi 41. mechanizovaného praporu drží hotovost pro NRI minimálně do konce letošního roku. Celkem se jedná o 700 vojáků, kteří by v případě potřeby byli nasazení v Silách velmi rychlé reakce NATO (VJTF – Very high readiness Joint Task Force). To znamená připravenost do deseti dnů na přesun a do třiceti dnů nasazení prakticky kdekoli na světě. Podle zadání by jednotka plnila široké spektrum bojových operací za použití veškeré techniky, kterou prapor disponuje – tedy i kolových obrněných vozidel Pandur.

„Je potřeba sladit všechny aspekty bojové činnosti, tedy od standardních operačních postupů, přes drily, taktické návyky, předávání

signálů, až po procesní mechanismy řízení a velení,“ zdůraznil velitel úkolového uskupení a zároveň velitel 41. mechanizovaného praporu podplukovník Stanislav Kočica.

Jeho slova doplňuje i vrchní praporčík 41. mechanizovaného praporu praporčík František Němec. „Naším cílem je, aby si vojáci ‚jeli‘ podle jedné noty – v komunikaci, v navádění nebo v reakcích na incidenty,“ a dodává, že vyvrcholem cvičení jsou bojové střelby mechanizovaných čet za podpory minometné baterie, což je kombinace taktiky s použitím ostré munice.

První týden taktika a ostré střelby

„Celý první týden vojáci trénovali taktiku a střelbu samostatně, nyní vrcholí bojovými střelbami čet,“ pokračuje podplukovník Kočica. „V praxi plní úkol pod námětem s ostrou municí a jednotka postupuje tak, jako by se jednalo o reálnou akci. Po naplánování přichází vydání bojového rozkazu, následuje příprava a splnění úkolu. V tomto případě vedení bojové činnosti na střelnici, kde je pro tyto potřeby pro vojáky připravena neznámá terčová situace simulující aktivitu protivníka.“

Rozhodčí zároveň vytvářejí „ad hoc“ incidenty, na které musí vojáci bezprostředně reagovat. Jedná se například o poruchu vozidla, zranění nebo dělostřelecký přepad. „Vše pak rozhodčí vyhodnocují, tedy od postupu jednotlivce až po reakci celé jednotky. Toto hodnocení je nesmírně důležité pro další společnou přípravu, kdy jsme se zaměřili na odstraňování nedostatků,“ informuje dále podplukovník Kočica.

Strong Eagle 2020 prověří 4. brigádu rychlého nasazení

Na květen letošního roku je naplánováno největší cvičení 4. brigády rychlého nasazení Strong Eagle. Zapojí se do něj přes 1 200 vojáků z různých útvarů Armády České republiky a dalších 150 bude jednotky řídit přes počítače. Výjimečné a unikátní bude propojení skutečných a simulovaných cvičících a technik v jednom okamžiku a na jednom místě. Kromě vojenského újezdu Hradiště se cvičení bude odehrávat i v Centru simulačních a trenážerových technologií v Brně (CSTT).

„Hlavním aktérem bude 41. mechanizovaný prapor, který je od letošního ledna vyčleněn

do iniciativy připravenosti NRI," konstatuje řídící cvičení Strong Eagle 2020 a zároveň zástupce velitele 4. brigády rychlého nasazení plukovník gšt. Jan Štěpánek. „Kromě žatecké 41. se do cvičení zapojí i ostatní prapory brigády – 42., 43. i 44., dále pak dělostřelci, logistici, ženisté, zdravotníci, chemici, protivzdušná obrana, vojskový průzkum a vojenští policisté. Do Doupovských hor dorazí i čtyřicítka vojáků německé 10. obrněné divize, s nimiž jednotky 4. brigády pravidelně spolupracují. Samozřejmě bude nasazení vojenské techniky, především kolových obrněných vozidel Pandur a lehkých obrněných vozidel Iveco.“

Spojení reality se simulací

„Cvičení bude výjimečné především svým nebývalým charakterem," prozrazuje řídící cvičení plukovník gšt. Jan Štěpánek. „Bude se jednat o kombinaci taktického a takzvaného distribučního cvičení, což v praxi znamená reálné taktické cvičení s protivníkem, za současné digitální simulace ostatních prvků bojového úkolového uskupení. Jejich aktivita bude simulována na počítačích v Brně a přímo distribuována cvičícím vyvedeným ve vojenském újezdu Hradiště.“

Přesuny, obranu, útok a boj na zdrženou budou ve výcvikovém prostoru trénovat vojáci 41. mechanizovaného praporu a situaci na bojišti budou v přímém přenosu na počítačích v centru CSTT v Brně sledovat příslušníci štábu. Kromě skutečných vojáků v poli ale budou přes monitory řídit i ostatní, neexistující jednotky, které by byly součástí úkolového uskupení při skutečném nasazení.

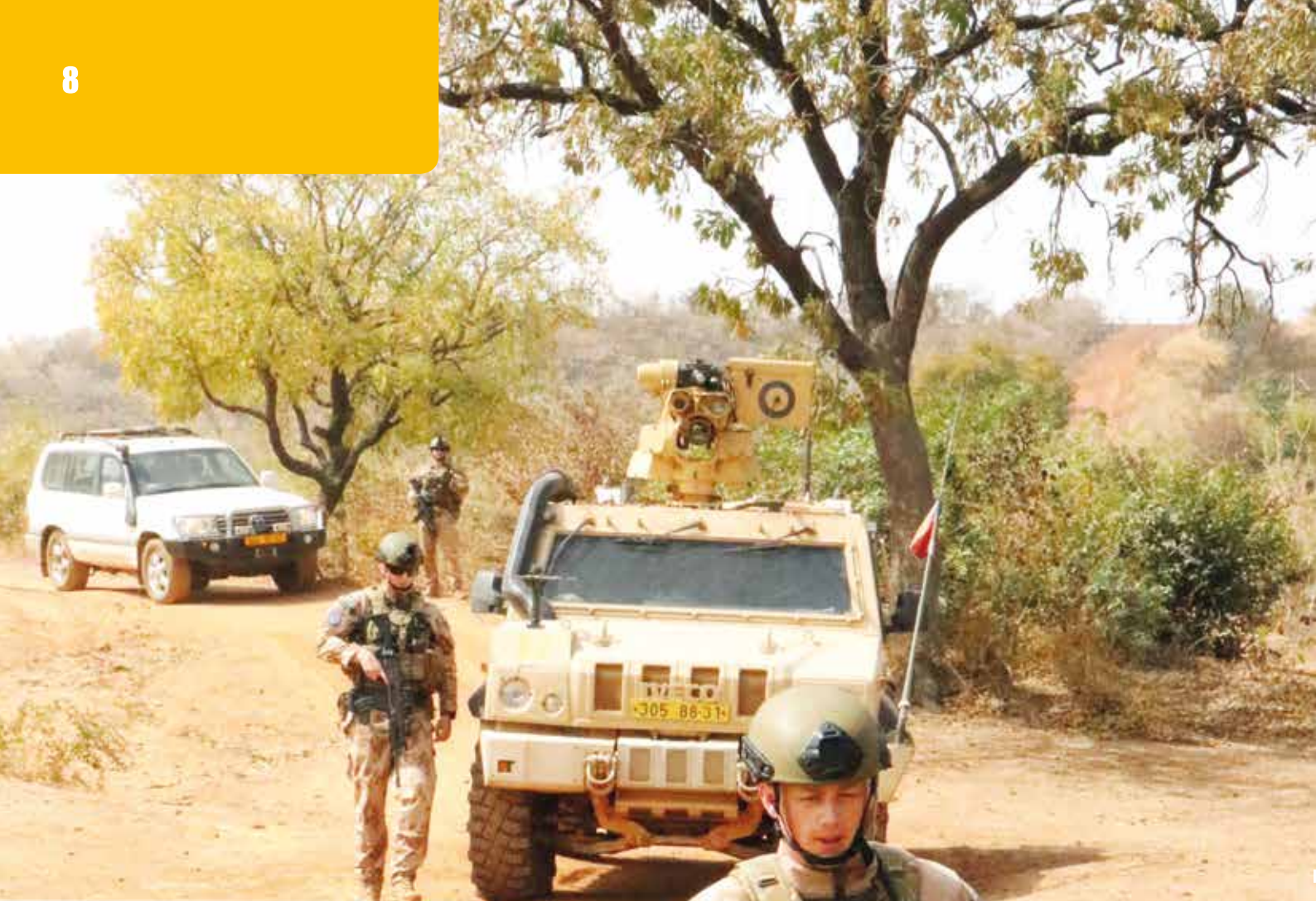

„Taková simulace by nebyla možná při použití ostré munice. Vojáci budou vybaveni taktickými souborovými simulátory, které snímají laserové signály iniciované vystřelením cvičné munice a řídící výcviku pak bude na počítači sledovat přesnost a efektivitu zásahu a v přímém přenosu bude sledovat pohyb na bojišti. Barvy mu přitom ukážou aktuální stav – pohyb nepřítele, ale i zranění či vyřazení," vysvětluje situaci plukovník Štěpánek

a dodává, že simulátory budou osazena i bojová vozidla Pandur.

Podle plukovníka Štěpánka cvičení Strong Eagle 2020 prověří nejen schopnosti vojáků v poli, ale také štábů velení. Klíčovou roli budou hrát i armádní zásobovači, jejichž úkolem bude kompletní logistické zabezpečení.

Text a foto: Jana Deckerová a 41. mpr

**Česká 2. jednotka ochrany mise
EUTM má v Mali na starosti
bezpečnost základny Koulikoro**

Musí být vidět

Tam někde vzadu nad Nigerem začaly probleskovat první ranní paprsky slunce. Rybáři pohánějící své štíhlé lodky dlouhými bidly vyráželi na vodu za svými úlovky. Tklivý hlas zpívajícího muezzina se nesl dál krajinou. Malijská základna Koulikoro se probouzela do dalšího dne.

Pro mnohé z českých vojáků roty 2. úkolového uskupení dislokovaných na této základně to ale rozhodně nepředstavovalo budiček. Naprostá většina z nich se totiž střídá ve směnném režimu. Mají na starosti střežení základny. A to ve dne i v noci. K dalším jejich povinnostem patří držení hotovosti.

„Rozdíl oproti službě doma v České republice spočívá především v tom, že zde jste čtyřadvacet hodin ve službě. Kdykoliv se může něco stát a vy musíte být schopni okamžitě reagovat,“ vysvětluje rotný D. B.

Strategické Tango

S dvojicí našich vojáků se vydáváme na pozorovací stanoviště Tango. Stoupáme směrem ke strmým skalám. Cestou míváme budovu postavenou před lety v koloniálním stylu. Od konce devatenáctého století do roku 1958 bylo Mali francouzskou kolonií. Neustále se díváme pod nohy. Sluncem vyhřáté skály si prý oblíbili hadi a škorpióny. Takže je na místě určitá opatrnost. Nejvíce nás ale překvapí úchvatný výhled na okolní krajinu. Vojáci i bez dalekohledu dohlédnou ještě pár kilometrů za Niger. Právě z tohoto místa bez problémů kontrolují jakýkoliv pohyb osob v blízkosti základny. Ten pak okamžitě hlásí operačnímu.

Mají i svoji Bažinu

Základna Koulikoro se rozkládá na kraji stejnojmenného, asi čtyřicetitisícového města. Z jedné strany je sevřená kopcovitým skalním útvarem, na který jsme před chvílí vystoupali, a z druhé mohutným tokem řeky Niger. Zajistit její bezpečnost není právě jednoduché. Patří malijské armádě, jen její menší část využívají jednotky mise EUTM. Kromě Čechů jsou zde dislokováni Francouzi, Španělé, Němci, Irové a další národnosti. Problémem ale je, že malijsí vojáci jsou zde ubytováni i se svými rodinami. Takže v objektu základny nabízí své zboží každý den řada trhovců. S tím vším je spojen velký pohyb osob a materiálu přes jednotlivé vjezdy.

Na základně je spojenecká nemocnice na úrovni ROLE 2, posilovna, knihovna a běžecský okruh. Kuchyni a jídelnu stejně jako vojenský obchod provozují Francouzi. „Strava je tady velmi dobrá, podstatně lepší, než jsem očekával. Nemůžeme si na nic stěžovat. Dost je i zeleniny a ovoce. Jednou do měsíce je na základně grilování,“ říká rotný K. H.

Právě míváme jídelnu. Před vstupem do ní upozorňuje příslušník našeho kontingentu skupinu španělských vojáků, že si musí nejdříve umýt a dezinfikovat ruce. Ze zdravotního hlediska je to prý velice důležité. Hygienické podmínky v Africe se těžko dají srovnávat s Evropou. Občas zde i někdo z našich prý mívá určité střevní potíže. Nejedná se ale o nic závažného, náš zdravotník si s tím bez problému vždy poradí.

Ubytování vojáků nemůže zapřít zdejší početné zastoupení armádního motokářského klubu. Svědčí o tom nejen nejrůznější znaky, vlajky a plakáty na zdech. Nezbytným vybavením pokojů jsou moskytiéry. Řeka Niger sice není příliš daleko, komárů je zde prý ale méně než v Bamaku. Přesto je potřeba věnovat náležitou pozornost prevenci proti malárii, v několika případech se její podceňování již nevyplatilo.

Na chodbě ubytovací části je v době osobního volna hojně využíván stolní fotbal. Naši vojáci se také nechali inspirovat americkým seriálem MASH. Místo, kde je možné posedět a prodiskutovat jak služební, tak mnohdy i soukromé záležitosti, pojmenovali Bažina.

Nelehký úkol řidičů

Z budovy vybíhá několik našich vojáků. Jedná se o hotovostní směnu. Je třeba zajistit místní heliport. K základně se totiž blíží bílý vrtulník OSN. Zatímco zvedá do vzduchu množství prachu, chystáme se se skupinou dalších našich vojáků na běžnou patrole mimo základnu. Kluci provádí poslední kontrolu ručních zbraní a obrněných vozidel Iveco. Následuje nabíjení. Jeden z vojáků leze na střešinu obrněnce a vkládá nábojový pás do kulometu. Vozidlo je vybavené těžkým kulometem ráže 12,7 mm a zbraňovou stanicí Protector M151 A2 ovládanou dálkově střelcem z kabiny. „Jedná se nejen o největší palebnou sílu naší skupiny, ale zároveň to jsou díky kamerovému systému

naše oči, které nás chrání před případným nebezpečím," upozorňuje rotný D. B. Opouštíme základnu a vydáváme se prашnou cestou napříč savanou. Podobnou patrole dělají vojáci minimálně jednou týdně. Kontrolují při ní určité body, které by mohly sloužit jako místa pro starty nepřátelských dronů, případně by byly vhodné k odpalování raket na základnu. Dalším účelem těchto výjezdů je demonstrace naší přítomnosti. Ta má nejen odstrašující efekt na případného protivníka, ale zároveň také uklidňuje místní obyvatelstvo. Po cestě míváme několik místních obyvatel s oslíky zapřaženými do káry. Nejedná se o nic výjimečného, s povozy taženými zvířaty se můžeme v Mali setkat i na těch nejfrekventovanějších silnicích. Výjimkou nejsou ani ovce přepravované na motorkách a dokonce i malá kráva svázaná do kozelce. Funkce řidiče patří nejen v našem kontingentu k těm nejmeně záviděníhodným. „K našim úkolům patří i doprovod VIP osob, doprovod kolon a instruktorů. Právě tyto přesuny jsou náročné především pro řidiče. Panuje zde totiž zcela jiný provoz, než na jaký jsme zvyklí z Evropy. Neplatí zde prakticky žádná pravidla. V Bamaku je navíc velice hustá doprava, musíme dělat všechno pro to, aby nedošlo k roztržení kolony. Což je mnohdy velice obtížné," vysvětluje četař K. V. „Řidiči předjíždí zprava, zleva, z chodníku, ze středového pruhu, vůbec přitom nepoužívají ukazatele změnu směru jízdy. Neberou v úvahu, že naše auta mají nějaká zrcátka. Není snadné jezdit v tomto provozu tak, aby se nestala žádná dopravní nehoda," dodává.

Nadšené děti

Se zdejší dopravní situací jsme se ostatně mohli seznámit již předchozího dne večer během cesty z Bamaku na základnu Koulikoro. Po Bamaku se pohybují většinou staré mercedesy z osmdesátých let minulého století. V nich ale jezdí spíše vyšší třída. Na zdejším trhu si totiž drží cenu. Jejich přeprava z Evropy je poměrně drahá. Zato motorky a skútry je zde možné pořídit poměrně levně. V přepočtu asi okolo deseti tisíc korun. Lidé na nich jezdí většinou bez značek a samozřejmě také bez přileb, a to včetně malých dětí. Dopravní policie nebo předpisy tady prakticky neexistují. Překonáváme téměř vyschlý potok. Z vysílačky se ozývá: Dva muži na jedné hodině, monitorujte je. Zbraňová stanice na obrněném vozidle se okamžitě otáčí tím směrem. V následujících minutách se ale nic podezřelého neděje. Jen malý chlapec žene stádo vyhublých krav na pastvu. Bezpečnostní situace v této oblasti je o poznání lepší než na severu země. Všechno je ale relativní. O pouhých sto kilometrů severněji před nedávnem neznámí ozbrojenci stříleli na vozidlo Červeného kříže. Proto také čeští vojáci dodržují ta nejprísnejší bezpečnostní pravidla. Při každém zastavení naši malé kolony propátrávají území podél

silnice. Kontrolují prostor pod vozidly. Okamžitě se také rozmísťují a rozdělují si palebné sektory. Právě takovéto období zdánlivého klidu je prý nejhorší. Pokud by je ukolébalo a snížili by obezřetnost, mohl by je pak zaskočit nečekaný úder.

Patrola splnila svůj účel. Vracíme se na základnu. Míváme místní školu. Vypadá to, že děti jsou všude na světě stejné. Nemohou si nechat ujít kolem projíždějící vojáky. Okamžitě běží vstříc

koloně. „Místní obyvatelstvo je nám nakloněno. Mnozí z nich nám mávají na pozdrav. Nejlepší jsou ale zdejší děti. Jsme pro ně velice zajímaví, vždy nás vítají," usmívá se rotný D. B. Zbývá ještě dotankovat vozidla u čerpací stanice na jedné z ulic Koulikoro. Anebo lépe řečeno její africké verze, která se té evropské příliš nepodobá.

Text a foto: Vladimír Marek

Domino

V polovině února byla uzavřena smlouva o spolupráci mezi Centrem excelence NATO pro modelování a simulace (NATO M&S CoE) se sídlem v Římě a Mnohonárodním centrem pro koordinaci logistiky (MLCC) se sídlem v Praze. Složité úlohy logistického zabezpečení v komplexním a proměnlivém prostředí tak získávají oporu při jejich řešení, a to v aplikaci těch nejpokročilejších metod a nástrojů, které jsou v současné době k dispozici a reálně využitelné. Vlastní spolupráce mezi oběma mezinárodními centry bude pokrývat oblasti vzdělávání a výcviku včetně odborných kurzů celoživotního vzdělávání. Současně budou rozvíjeny schopnosti společné podpory v oblasti rozvoje logistických schopností a výzkumu, kdy pokročilé nástroje logistické analýzy budou napomáhat v řešení praktických úloh logistického zabezpečení, nejdříve v rámci vzdělávacích aktivit a následně ve prospěch přípravy a řízení logistického zabezpečení mezinárodních cvičení a mnohonárodních operací.

Osm instruktorů, specialistů na komunikační a informační systémy, absolvovalo v druhé polovině února u Centra zabezpečení oprav Lázně Bohdaneč kurz na obsluhu nových kolových obrněných vozidel Pandur. Armáda převzala dvě vozidla ve verzi velitelsko-štábní a dvě spojovací. Do konce tohoto roku mají vojáci dostat ještě šestnáct kusů. Školení zajistila dodavatelská společnost Tatra Defence Vehicle a sestává se ze dvou částí. První je určeno instruktorům komunikačních a informačních systémů z Velitelství výcviku – Vojenské akademie Vyškov, 4. brigády rychlého nasazení a Agentury KIS. V březnu se uskuteční další, které je zaměřeno na dílenské specialisty KIS z Úseku oprav Lázně Bohdaneč.

Bývalý ministr obrany a velvyslanec při NATO Jiří Šedivý se stal výkonným ředitelem Evropské obranné agentury (EDA), která je centrem evropské spolupráce v oblasti obranné spolupráce. Po evropské komisařce Věře Jourové se tak Jiří Šedivý stal druhým nejvyšším postaveným Čechem ve výkonných institucích EU.

Začátkem března proběhlo v Záhřebu dvoudenní neformální zasedání ministrů obrany členských zemí EU, pod historicky prvním chorvatským předsednictvím v Radě EU. Šlo o první jednání od nástupu nové Evropské komise do funkce, kde vysoký představitel Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku Josep Borrell představil své priority v oblasti bezpečnosti a obrany. V rámci jednání se ministři vyjádřili, za účasti generálního tajemníka NATO Jense Stoltenberga, k misím a operacím EU. Velká část diskuse se věnovala výcvikové misi EU v Mali, jejímž silám bude Česká republika od června 2020 po dobu šesti měsíců velet.

Nedostatek ochranných prostředků, jako jsou roušky a respirátory, zaktivoval vlnu solidarity. I v Centru zabezpečení munice v Čermné nad Orlicí nejsou lidé lhostejní. Na základě rozhodnutí náčelníka zásobovacího úseku Centra zabezpečení munice Agentury logistiky v Čermné nad Orlicí majora Jana Vodrážky, který sám přivezl šicí stroj, zahájily dvě zaměstnankyně v režimu home office Iva Provazníková s Janou Strolenou šití roušek. Za čtyři hodiny ušily přes dvacet roušek. Nejhorší prý bylo dostat se přes tu první. Po výzvě obecního úřadu se obě přidaly k šití roušek pro občany v důchodovém věku v rámci místní komunity. V Centru zabezpečení munice zodpovídá Iva Provazníková za provoz techniky a Jana Strolená ovládá vysokozdvíhací vozík při uskladňování beden od munice.

V Krušných horách proběhl první letošní výcvik průzkumných týmů 4. brigády rychlého nasazení

Několik dnů s pětadvaceti kily na zádech

Oči a uši velitele. To jsou průzkumné týmy 4. brigády rychlého nasazení. Jejich úspěšná činnost pomáhá určit, jaký protivník, kde a jakou silou může proti jednotce udeřit. Bojová síla bez průzkumu, to je předem prohraná bitva. Proto společný výcvik těchto průzkumníků ze všech praporů brigády bývá velmi náročný. Jeden takový se odehrál v Krušných horách začátkem března letošního roku. Pětičlenné týmy strávily v drsných podmínkách čtyři dny a čtyři noci.

Na týmy čekaly podmínky maximálně se přibližující reálnému nasazení. Nejen náročný terén a neustále se měnící počasí, ale i několik dnů s pětadvacetikilovým batohem na zádech.

„Flexibilita a schopnost adaptace je klíčovou schopností průzkumníků. Tyto faktory proto vždy hrají významnou roli nejen při plnění obdobných úkolů, ale i při samotném výběrovém řízení k průzkumným týmům 4. brigády rychlého nasazení,“ říká kapitán Martin Čutta z velitelství 4. brigády rychlého nasazení v Žatci a dodává, že hlavním cílem týdenní soustředěné přípravy elitních jednotek brigády bylo posunutí psychických a fyzických limitů účastníků nastavením takových podmínek, které vedou ke zvýšení frustrace vojáků. Ti po dvou dnech přesunu museli čelit skutečnosti,

že splnění úkolu ve stanoveném limitu nelze provést.

Vysazení vrtulníkem i noční přežití

Na základě updatu zpravodajské informace o pohybu cizích vojsk muselo být plánované místo zasazení na poslední chvíli změněno a z důvodu utajení posunuto dále od místa plnění bojového úkolu.

Jednotlivé týmy musely rozkrýt síť domobrany, která prováděla verbování, sabotáže na místní samosprávu a přípravu hraničního pásma pro útok vlastních vojsk. Cílem bylo provést pozitivní identifikaci klíčových představitelů opozice.

„Jednotlivé scénáře, kvalitně připravené skupinou rozehry, představovaly protivníka, jehož cílem bylo kontrolovat prostor a odhalit

zasazené jednotky. Součástí scénáře bylo i rozkrýt jednotek a postupné zajetí všech účastníků cvičení,“ komentuje námět cvičení major Libor Kroček, náčelník zpravodajského oddělení štábu 4. brn.

Odhalení jednotky a následný útěk ze zajetí

Útěk ze zajetí simuloval patnáctikilometrový orientační závod, v němž museli vojáci v náročném terénu Krušných hor prokázat nejenom svou nezdolnost a vytrvalost, ale i schopnost přesné orientace při návratu ze zajetí zpět do vlastní sestavy. „Zajetí doprovázené přátelským chováním v podobě vytěžení, teplého jídla a suchého noclehu, měly vést ke zlomení bojového ducha a naverbování k protistraně. Všichni však prokázali

svoji profesionalitu a i přes celkové vyčerpání a efektivní propagandu nepřítele si zachovali bojovou morálku a využili první příležitost k útěku," popisuje další ze situací kapitán Martin Čutťa.

Pohyb v civilním prostředí posunul úroveň výcviku nad běžný standard. Těžké podmínky znovu otestovaly nově příchozí členy z podzimního výběru a umožnily jejich rychlé začlenění do sestavy. Závěrem kapitán Martin Čutťa vyjádřil zklamání, že kvůli nedostatku sněhové pokrývky nebylo možné maximálně využít zimní skialpové doplňky, které měly být přednostně určeny pro plnění speciálních úkolů v rámci celého scénáře.

Text: Jana Deckerová, foto: autorka a Patrik Jech

71. mechanizovaný prapor cvičil v Rumunsku

Transylvánský drak

Náročné prostředí, teploty hluboce pod bodem mrazu a řada dlouhých přesunů i za pomoci sněžnic byly vrcholem výcviku, který stmelil jak naše vojáky, tak prověřil i jejich schopnost komunikace v anglickém jazyce. Desetidenní cvičení Transylvanian Dragon v Rumunsku absolvovalo čtyřicet českých vojáků, na které čekala řada úkolů v podobě vedení bojové činnosti v horských podmínkách.

„Zařazení 71. mechanizovaného praporu do Sil velmi rychlé reakce (VJTF – Very high readiness Join Task Force) nám dává mnohem širší možnosti mezinárodní spolupráce a intenzity výcviku. Prapor je pro tuto hotovost posílen o pěší rotu 811. praporu rumunské armády a nedílnou součástí je společné plánování aktivit a vlastní výcvik,“ uvedl náčelník štábu praporu major Radek Šoman. Do Rumunska již podruhé vycestovali velitelé družstev, zástupci velitelů čet a velitelé čet manévrových jednotek praporu, aby si v zimních podmínkách procvičili taktiku vedení bojové činnosti v horách a v naprosto neznámém prostředí.

Společná bojová činnost

„Hlavní náplní výcviku bylo vedení společné bojové činnosti,“ vysvětluje velitel české jednotky nadporučík Martin Dostálek. Mráz, spousta sněhu a ledu, horské prostředí, to vše pro naše vojáky vytvořilo naprosto unikátní prostředí, s jakým se doma setkávají jen zřídkka. Společné plánování operací, rozhodovací proces, řešení jednotlivých situací v anglickém jazyce, to je oproti tomu skoro rutinní záležitost. Cvičení vyvrcholilo dlouhým přesunem v horách s veškerým vybavením pro boj ve dne i v noci za pomoci lyží i sněžnic maximální možnou rychlostí, po němž bezprostředně následovalo vedení ofenzivní bojové činnosti. Obě strany již mají naplánováno další pokračování společné přípravy v rámci jednotky VJTF. V květnu by měla přijet rumunská jednotka do našeho výcvikového prostoru ve VVP Libavá na cvičení Adamant Warrior, kterého se zúčastní bezmála 1 000 vojáků naší armády a 150 rumunských vojáků. Vše bude samozřejmě záviset na aktuální situaci vzhledem k pandemii koronaviru.

Text a foto: kpt. Radek Hampl

Rozhovor s velitelem ÚU pplk. Pavlem Pavlíkem o misi v Pobaltí

Úkol končí vždy až s návratem vojáků

Čeští piloti s letouny JAS-39 Gripen střežili vzdušný prostor Litvy, Lotyšska a Estonska od 1. září 2019. Úkol následně předali polskému kontingentu. Za tu dobu čeští stíhači napočítali třináct ostrých vzletů, ve vzduchu pak strávili stovky hodin.

Pane podplukovníku, představte nám misi Baltic Air Policing.

Stávající mise v Pobaltí, tedy Baltic Air Policing, trvá od roku 2004. Tedy od doby vstupu zemí v Pobaltí do NATO. Vzhledem k tomu, že tyto země jsou poměrně malé a nemají nadzvukové letectvo, tak se na ochraně jejich vzdušného prostoru střídají členské státy NATO. Momentálně se působí ze dvou základen, jedna je v Litvě – Siauliai a druhé působíště je v Estonsku na základně Ämari. Rotace jsou shodné, státy se zde tedy střídají po čtyřech měsících.

Co je cílem mise?

Cílem je zajištění schopnosti ochrany vzdušného prostoru Pobaltí v režimu 24/7 vždy dvojicí letounů ke vzletu na identifikaci zájmového cíle. Jde o mírovou misi, nikoliv bojovou. Případné ostré vzlety, tzv. alfa scrambles, se týkají zakročování proti letounům, jež nedodržují standardní mezinárodní pravidla pohybu v mezinárodním vzdušném prostoru. V této oblasti jsou to nejčastěji vojenské letouny Ruské federace z Kaliningradské a pevninské oblasti Ruska přelétající nad Baltským mořem. Ruské letouny obvykle prolétávají v řízených

oblastech nad mezinárodními vodami, za něž odpovídají orgány řízení letového provozu baltských států.

Jaké systémy se používají k odhalení cíle, který nedodržuje pravidla?

V rámci systému NATINAMDS (NATO Integrated Air and Missile Defence System), což je integrovaný systém protivzdušné a protiraketové obrany států Severoatlantické aliance, se detekuje, sleduje, identifikuje a monitoruje pohyb objektů ve vzdušném prostoru. V případě narušení tak dochází k identifikaci

letounu či letounů. Občas se může stát, a děje se to i v České republice, že má letoun poruchu, neodpovídá, má vypnutý odpovídač, zkrátka vykazuje nestandardní znaky. Pokud toto chybí, nebo chybí letový plán či komunikace, tak to jdeme zkontrolovat. Vždy záleží na kritériích a vyhodnocení.

Pokud dojde k narušení, kdo vydává příkaz ke startu techniky a do jaké doby musí být piloti ve vzduchu?

CAOC, tedy Combined Air Operation Center, což je mnohonárodní řízení a velení – operační středisko, vydá rozkaz zvednout hotovost. Když to je např. v České republice, jsme to my, když v Polsku, je to Polsko, když v Pobaltí, je to jeden z těch států, který tam v rámci mise je. Úkol držíme stejně jako tady. Nástrojem je NATINAMDS. Když nám zahouká siréna, běžíme do letadel a letí se k cíli. Ve stanovené časové normě musíme být ve vzduchu.

Je to náročné, anebo řekneme běžné, standardní?

Je to samozřejmě náročné. Jde o létání nad mořem, pilot se musí obléknout do neoprenu, nelze v něm sedět po celý den v pohotovosti. My ale máme postupy, jak se rychle obléct, takže zatímco se my, piloti, oblékáme, technici chystají letadlo. Poté, když to zlehčím, naskočíme do letadla, nahodíme motor a letíme.

Je létání nad Pobaltím v něčem jiné?

Ani ne, protože vzduch je všude stejný. Zvykáme si ještě před přiletem díky sérii briefingů, probírají se způsoby létání v daných oblastech. Co se týče prostředí, jsme na severu, takže tam může počasí sehrát svoji roli. Létáme nad mořem, takže oproti působení v České republice používáme zmíněné neopreny. Kdyby byla nutná katapultáž, tak máme prostředky pro přežití v chladné vodě. Pro nás má tato mise i druhý rozměr a tím je výcvik. Můžeme zde cvičit a létat i ve velmi nízkých výškách, až 30 metrů nad mořem, což samozřejmě není v České republice možné. Když to tedy shrnu, tak se obecně naučíme specifika, jak to v dané zemi funguje, jak je rozdělen vzdušný prostor, s kým se komunikuje, kdo nás řídí v prostorech a pak jsou další věci jako možnosti cvičení. Zde je i kladen důraz na interoperabilitu, tedy spolupráci s partnerskými státy, například se Švédskem a Finskem. Můžeme se tedy domlouvat na společných letech, cvičeních, ale případně jsme schopni v rámci výcviku podpořit i pozemní jednotky. Ty jsou zde v rámci navýšení sil přítomny od roku 2014, a to včetně představených leteckých návodčích.

Jak vypadal na misi běžný den?

Běžný den probíhá tak, že směna QRA/Quick Reaction Alert zůstává neustále na základně. Jsou připraveni od rána do rána ke vzletu,

zbytek, tedy support tým, má na starost opravu letounů. Je zde logistické zabezpečení, tedy takzvaná všeobecná logistika, která má na starost stravu, ubytování, pronájmy, opravy prostředků, které máme s sebou nebo které máme vypůjčené. Řeší se smlouvy s dodavateli. Vše se musí samozřejmě vyúčtovat, tedy vykazovat veškeré účty a faktury. Jsme vojáci, tedy vše musí mít své administrativní náležitosti, jsou to veškeré rozkazy k plnění úkolů, které já jako velitel se svým štábem vydávám. Úkolové uskupení tvořilo 70 vojáků, kdy nadpoloviční většina byla letecký a technický personál a zbytek bylo ono zabezpečení, včetně force protection (vojáci ve zbraň, kteří hlídají v souladu s bezpečnostním projektem techniku, ale i svěřené systémy). Ty jsou samozřejmě i utajované, a proto tito vojáci dbají na kontrolu a všechny náležitosti s tím spojené. I hlídka tedy funguje v režimu 24/7. S sebou si tak vlastně dovážíme takovou malou základnu.

Je to stejné i u jiných států operujících v Pobaltí?

Některé státy mají větší logistiku. Když to srovnám s Brity, Poláky, či Němci, tak jejich počty jsou zhruba dvojnásobné. Mají to zabezpečeno jinak. My jsme schopni v našich počtech fungovat zcela optimálně. Není tedy nutné nějak zvyšovat množství lidí, maximálně

v jednotkách nějakých odborností. V tomto počtu, tedy zhruba v sedmdesáti lidech, jsme schopni fungovat prakticky kdekoliv.

Co pro vás bylo nejvypjatější? Můžete popsat nějakou konkrétní situaci?

Nejvypjatější jsou samozřejmě ostré vzlety. Jedna situace byla taková, že během letu byl výskyt tří skupin s různým letovým směrem mezi Kaliningradskou oblastí a oblastí Petrohradu čili pevninskou částí Ruska. Jedna skupina měla tři letouny, poté druhá dvě stíhačky a následně přiletěl ještě jeden dopravní letoun. Takže z pohledu zásahu šlo v krátkém čase o tři identifikace během jednoho letu. To je samozřejmě náročné a do jisté míry zajímavé z pilotního pohledu. Mohu dodat, že se nikdo z nás nesetkal s žádným agresivním chováním či s nějakou provokací.

Je Gripen připraven na dlouhé lety, přelety a jak popisujete monitoring na poměrně rozlehlých oblastech?

Zde je obrovská výhoda výdrž toho letounu. Gripen má dvě podvěsné nádrže, aby doba nasazení ve vzduchu, říkáme tomu play time, byla co nejdelší. Gripen, velmi ekonomický letoun, vydrží v této konfiguraci ve vzduchu přes dvě hodiny. Je tedy schopen během jednoho letu uskutečnit spoustu úkolů.

Jaké jsou postupy v případě nepříznivé počasí? Jsou zde záložní letiště?

Počasí bylo občas trochu záludné, bylo třeba kalkulovat, jaké bude na letišti počasí při přistání, případně zdali bude třeba použít záložní letiště. To je prakticky jakékoliv letiště, kde lze bezpečně přistát. Tomu všemu samozřejmě byla přikládána velká váha a důležitost, aby byla stoprocentní jistota bezpečného přistání. To platí i doma.

Jak se na místě řeší servisní a technické zázemí? Disponujete vším potřebným?

Celý kontrakt čtrnácti letounů Gripen, dvanácti jednosedadlových a dvou dvoumístných, je nachystán na nasazení z jedné základny. To znamená, že vše je nakoupeno a pořízeno tak, že působíme tady, v České republice. Když jdeme na cvičení nebo na nasazení, což je dlouhé působení mimo domovskou základnu, tak musíme pečlivě plánovat sdílení náhradních dílů, pozemního vybavení. Je důležité vědět, kde a co budeme mít. Pokud je některé vybavení (náhradní díly, nářadí) v jednom kuse, tak je třeba zajistit dopravu kupříkladu do Estonska, nebo z Estonska domů tak, aby byl problém neodkladně vyřešen, ale aby zároveň nenastalo nějaké omezení. Závoz se několikrát řešil a vždy to zafungovalo, jak mělo. To je samozřejmě záludnost toho, když

je technika nasazena na více místech. Na místě v rámci mise bylo pět letadel, zbytek byl doma.

Poslední den byla závada na pátém letounu, který následně nebyl schopen odletu. Šlo o běžný stav, tedy poruchovost v řádu nějakých procent, nebo to byla výjimečná situace?

Provozuschopnost byla výborná, technika zde držela opravdu dobře. Co se týče závad, ty se stávají, je to technika. Co se stalo při přeletu, to bylo jedno promile pravděpodobnosti, že se něco stane. Po dosednutí stroje na přistávací plochu se objevila závada neslučitelná s dalším provozem letounu. Vše se řešilo pomocí Host Nation v Litvě a s domovskou základnou – jak to analyzovat, co to je za problém. Bylo třeba stáhnout data z letounu, dovézt je domů, protože vše již bylo sbalené, bylo to na konci mise. Bylo to v den odletu, v Estonsku nezůstávalo nic, vše již bylo na cestě do České republiky. Problém byl elegantně vyřešen ve spolupráci s Litvou a Belgičany, kteří nám pomohli s pozemním vybavením, konkrétně s vozíky, které bylo možné použít třeba ke svěšení raket. V okamžiku získání dat z letounu k analýze byl v řádu hodin vytvořen plán řešení. Zafungovalo to skvěle. To, že se to stalo při odletu, bylo samozřejmě nešťastné.

Byl to problém, ale to se zkrátka děje. Důležité je, že v rámci NATO to bylo možné vyřešit, zabezpečit letadlo a v řádu dnů letoun na místě opravit a přeletět zpět do České republiky. Ta mašina zde byla do týdne. Rozhodně to nebyl problém, který by nějak naše nasazení znehodnocoval. Naopak, ukázala se zde skvělá, bezchybná spolupráce v rámci NATO.

Co vám mise dala a jak probíhala spolupráce s řadou dalších jednotek?

S misí jsem neskutečně spokojený, celý tým složený z několika základen včetně IT odborníků a personalistů, ale také lidí zde doma, jako vzdálená podpora, vše to fungovalo skvěle. Šlo o lidi z Náměšti, kteří nachystali kontejnery pro spojení. Byl zde tým EOD, tedy specialisté jezdící do misí likvidovat různá nástražná zařízení, nicméně zde v souladu s bezpečnostními postupy měli na starost kontrolu a řešení vážných incidentů s výzbrojí. Komplexně, každý, kdo na této misi byl, fungoval skvěle. Mise pro ně byla na prvním místě. Já jsem všem už několikrát poděkoval a děkuji jim opět. Byl to jeden dobře fungující tým. Podpora ale byla třeba i z 24. základny dopravního letectva z Kbel, která nám zajišťovala letecký most na přepravu požadovaných materiálů. Mezi základnou Čáslav a základnou Āmari to také fungovalo dobře i přes to, že základna má řadu dalších povinností i úkolů a počet personálu a techniky je hraniční. Pardubická logistika nám zase zabezpečovala pozemní konvoj, převoz kontejnerů a techniky. Byla zde zajištěna přeprava přes Polsko, pobaltské státy na místo a pak zpět a v neposlední řadě i velení v České republice, což bylo Společné operační centrum (nyní Velitelství pro operace, pozn.).

Skvělou práci odvedla i inženýrsko-letecká služba. K té patřil kapitán Jan Blažek, který byl v rámci úkolového uskupení Baltic Air Policing zařazen na pozici odborného inženýra. Po celou dobu svého zahraničního nasazení, a nejen tam, prokazoval mimořádně vysokou úroveň odborných vědomostí a praktických zkušeností značně přesahující rámec požadovaný pro výkon zastávaného místa. Pro úspěšné splnění operačního úkolu plně pochopil význam hesla: „One team – one task – one goal.“ Pro splnění úkolu a přistavení co největšího počtu provozuschopných a bojeschopných letounů neváhal při závadách letecké techniky pracovat na jejich odstranění do pozdních nočních hodin. Vždy preferoval splnění úkolů ve prospěch úkolového uskupení na úkor svých osobních zájmů. Tolik k týmu na základně Āmari a nejen tam.

Text: Michal Voska,
foto: archiv pplk. Pavla Pavlíka, Jan Kouba

Představujeme příslušníky aktivní zálohy a jejich profese

Záložníci pod lupou

Lukáš Gola, narozen v roce 1987 v Ostravě, kde žije i nyní

Lukáš letos očekává Kristova léta. Má starší sestru. Jeho otec je z Ostravy a matka ze slovenské Žiliny. Stále se tak cítí být Čechoslovákem. Narodil se v Ostravě, které zůstal věrný dodnes. Jako malý poznal kus světa, jelikož trávil letní prázdniny na dědině u prarodičů na Slovensku. Později se jako mládežník po absolvování stavební průmyslovky rozhodoval mezi prací u policie a dalším studiem. Nakonec vyhrála škola a po pěti letech vystudoval obor vodohospodářství.

Civilní profese

Svou nynější profesi má spjatou se svým předchozím vzděláním. Pracuje u společnosti Ostravské vodárny a kanalizace na provozu zdrojů a úpravy vody. Konkrétněji jeho práce spočívá v podílení se na provozuschopnosti a rozvoji vodárenské infrastruktury zahrnující úpravnu vody, prameniště, vodojemy, čerpací stanice a další objekty v distribuční síti. Dále dělá průvodce v tamním muzeu o historii vodárenství zájemcům z řad veřejnosti. Práce je to zajímavá a pestrá. Přestože v sobě neobjevil sportovní talent, ve volném čase se pravidelně věnuje kolektivním a individuálním sportům. Baví ho čas strávený v přírodě. Je fanoušek hudby a filmů. Rozečtená kniha je u něj také vždy k mání. Občas v soukromí rozezní struny jedné ze svých dvou kytar. A v neposlední řadě se rád věnuje své přítelkyni Lucii.

Vztah k armádě

Vztah k armádě a celkově vojenství má vcelku blízký. Na univerzitě vážně zvažoval službu vojáka z povolání. Přesto všechno však nikdy

nebyl militantní typ, pro něhož by byla armáda tou jedinou správnou cestou.

Kdy se o AZ dozvěděl

O AZ se dozvěděl v roce 2008 prostřednictvím kamaráda. Přišel s myšlenkou vstoupit do AZ a Lukáš souhlasil. Nakonec do kurzu základní přípravy ve Vyškově nastoupil sám, protože kamarád z osobních důvodů nemohl. Tehdy v profesionální armádě ani v AZ nikoho neznal. V podstatě neměl celistvou představu o vnitřním fungování armády. Před hlavní branou vojenské akademie tak nechal veškeré domněnky a očekávání, vstoupil a u AZ zůstal dodnes.

Motivace pro vstup

Zamlouvala se mu úloha AZ v armádě a společnosti. Chtěl si zkusit vojenský život na vlastní kůži. Od starší generace slyšával, že mladým chybí vojna, a tak se nechal inspirovat.

Ohlasy okolí

Věděl, že rodina bude proti. Sdílel jim proto až datum svého nástupu do Vyškova. Dnes s tím jsou již smíření, ale nadšení se u nich stále neprojevuje. Přátelé jej po prvotním překvapení ve službě v AZ podpořili. V té době lidé v okolí vůbec netušili, že služba v armádě mimo té profesionální je vůbec možná.

Pozice v AZ

Při první návštěvě na krajském vojenském velitelství mu byla nabídnuta pozice střelce, tehdy ve strážní rotě AZ spadající přímo pod KVV. Toho času nevěděl, že je možné vůbec nastoupit k jednotkám AZ přímo u některých útvarů. Přesto se nakonec rozhodl zůstat, a to především kvůli skvělé partě lidí, která rotu tvořila a tvoří. Po absolvování letního kurzu základní přípravy v roce 2009 sloužil pět let na pozici střelce. Poté si chtěl službu zpestřit a přihlásil se na ženijní kurz. Jako ženista se ale v tabulce dlouho neohrál, protože za půl roku byl jmenován velitelem družstva v hodnosti desátníka. Byla to doba, kdy se v AZ hodnostní systém příliš neřešil. Záložníkům zůstávaly hodnosti nabyté ze základní vojenské služby, a tak jako desátník velel například nadrotmistrov. Po dvou letech se stal zástupcem velitele pěší čety v hodnosti rotmistra a po dalších dvou letech četou převzal v hodnosti poručíka. A jak se mu to podařilo? To je spíše otázka na jeho nadřízené. Může jen říct, že tento desetiletý postupný proces vnímá ve své současné funkci velitele čety jako velkou oporu. Se svou četou plní přidělené úkoly typické pro krajské pěší roty.

Krom účasti na cvičeních zaměřených na ochranu a obranu objektů kritické infrastruktury často drilují taktiky pro fungování mimo základnu nebo střežený objekt. Dále se podílí na přípravách chystaných cvičení, metodice výcviku, má na starost některá zaměstnání nebo funguje jako řídící na střelbách. Snaží se trávit s mužstvem co nejvíc času, což se mu kvůli častým povinnostem na štábu ne vždy

daří podle představ. Mezi ním a mužstvem fungují velitelé družstev. Pomalu a nenápadně tak může mezi mužstvem a velitelem čety vzniknout kvůli nedostatečné komunikaci bariéra a přesně tomu se snaží předcházet.

Četnost cvičení

Na cvičení jsou povoláváni maximálně na šest týdnů rozložených v průběhu roku. Nováčci bez základní vojenské služby navíc absolvují šestitýdenní kurz základní přípravy ve Vyškově. Uvádí příklad rozvrhu cvičení v roce: dvě komplexní cvičení každé po deseti dnech, týdenní součinnostní cvičení s IZS (Safeguard), čtyřdenní zimní cvičení, některý rok obvykle týdenní odborný kurz, akce s účastí veřejnosti mohou také hravě zabrat týden. Při nepřetržitém vojenském výcviku mají nově nárok na náhradní volno stejně jako profesionálové. Každý je v průběhu roku povoláván podle potřeby na jiné akce. Délka cvičení mu vzhledem k civilnímu životu vyhovuje.

Ohlasy vojáků z povolání

Osobně má z přímé spolupráce s vojáky z povolání pozitivní zkušenost. Jsou kolegiální, vstřícní a profesionální. Úmyslně hovoří o přímé spolupráci, protože jediné tak je mají vojáci možnost osobně poznat a zjistit, že jsou docela normální lidé, kteří se chtějí něco naučit a být nápomocní. Po zkušenosti s nimi chválí pozitivní přístup a potenciál. Z doby, kdy Lukáš nastoupil k AZ, si však pamatuje na jednoho dnes již bývalého vojáka z povolání, který jemu a ostatním přímo řekl, že jsou zbyteční, jen mu přidělávají práci a že by je zrušil. Častokrát byli příslušníci AZ považováni za civily v maskáčích, kotlíkáře či airsoftáky. Za partičku, která si jezdí za státní peníze na cvičení akorát poklábovat, opéct buřty a k tomu

si zastřílet. Za svých deset let strávených u AZ může konstatovat, že je to nesmysl. Naštěstí pro AZ se doba mění a jim se dostává opory v kvalitě výcviku, legislativě a výstroji. Současně probíhá nábor k AZ, na útvarech se rozšiřují nebo zakládají zcela nové jednotky záložníků. Věř, že právě tito záložníci svou prací uvnitř útvarů významně pozvednou mínění vojáků z povolání o AZ.

Volnočasové aktivity spojené s AZ

V rotě mají dárce krve a plazmy. Plus někteří z nich jsou evidováni v registru dárců kostní dřeně. Obvykle se jednou za rok zmobilizují ve skupině přibližně deseti lidí a společně darují krev v uniformě. K dárcovství přesvědčili i příslušníka s chronickým strachem z jehel. Nyní je z něj nový nadšený dárcce. Organizují malé výpravy do přírody, kde během procházek krajinou procvičují například topografii, maskování, skryté přesuny nebo pobyt v přírodě. Hlavně však tímto stmelují kolektiv. Mezi nimi je i několik členů Českého červeného kříže a sboru dobrovolných hasičů. K tomu má na druhou stranu mnoho vojáků roty zbrojní průkazy a ve svém volném čase se aktivně věnují střelbě. Kromě toho se i každoročně objevují na startovní listině zdravotnických soutěží společně s týmy IZS, zúčastňují se různých pietních a výkonnostních pochodů. S kolegy rtm. Maršálkem absolvovali v Nizozemsku čtyřdenní pochod Vierdaagse. Jedná se o jeden z největších pochodů na světě, kterého se zúčastňují desítky tisíc chodců každý rok. Mezi chodci jsou tisíce vojáků zahraničních armád. Pochod je pro ně prestižní záležitostí. Celé čtyři armády Nizozemska, USA, Kanady, Británie nebo Německa, za materiální podpory svých armád, absolvují se zátěží trasu dlouhou 170 km v průběhu čtyř dnů. V Nizozemsku je

pochod velkou událostí i pro veřejnost. Atmosféra, kterou diváci tvoří prakticky po celé trase, je nezapomenutelná. Ve svém volném čase dále pomáhají s organizací branných závodů pro děti a mládež s názvy Wolfram nebo Battlefield. U těchto akcí fungují od jejich samotného vzniku. Mnoho z nich jezdí pomáhat ve svém volném čase svým povolaným kolegům na akce jako Dny NATO, Army Family Day, Oslavy osvobození Ostravy, vzpomínkové akce Hlučín – Darkovičky nebo na různé pietní akty. Různé akce přicházejí také průběžně. V říjnu loňského roku byli osloveni Atletikou Ostrava ZTP, zda by pomohli s průběhem závodů tělesně postižených. Zde závodníkům poskytovali osobní asistenci. O těchto kláních přitom veřejnost moc neví, přestože závodníci soutěží pravidelně např. i na mistrovstvích světa.

Pozice vojáka z povolání

AZ lze určitě považovat za mezistupeň pro vstup do profesionální armády. Někteří nováčci při vstupu do roty mají od počátku jasno o své budoucnosti vojáka z povolání, jiní jsou ještě na vázkách. U dalších se tato myšlenka v průběhu času teprve probudí nebo také zanikne. Ve výsledku každoročně přechází několik kolegů z roty k profesionální armádě.

*Na základě vyprávění Lukáše Goly připravil Michal Voska,
foto: archiv Lukáše Goly*

Vyzkoušet si protichemický ochranný oblek, srdeční masáž nebo potěžkat protitankovou minu – to všechno bylo náplní projektu POKOS (Příprava občanů k obraně státu), který v březnu zavítal na jih republiky. Armádu České republiky a 15. ženijní pluk představili zástupci ženistů i pracovníků Ministerstva obrany ve dvou školách, Střední odborné škole elektrotechnické v Hluboké nad Vltavou a o den později na Základní škole J. A. Komenského v Milevsku. Zástupci odboru komunikace MO zahájili program přednáškou o krizových stavech, evakuaci osob, integrovaném záchranném systému a ozbrojených silách ČR. Pak už se představil 15. ženijní pluk z Bechyně. Žáci se dozvěděli, co vůbec ženisté dělají a jakou roli hrají v mírových nebo bojových operacích. Příslušníci roty EOD (Explosive Ordnance Disposal) zase přiblížili studentům činnost pyrotechniků.

Zastupující náměstek pro řízení sekce vyzbrojování a akvizic Lubor Koudelka podepsal smlouvu na dodávku sedmi cisternových automobilů a dvou cisternových návěsových souprav. Armáda je dostane nejpозději do listopadu příštího roku. Dodavatelem je státní podnik VOP CZ, s. p. Celková kupní cena nepřesáhne 252,2 milionu korun včetně DPH. Objem cisternového automobilu je 16 tisíc litrů paliva, do nádrže návěsové soupravy se vejde minimálně 34 tisíc litrů. Oba typy jsou na podvozcích Tatra, návěs a nástavbu vyrobí společnost Kobit, spol. s r. o. Hlavním cílem pořízení cisternových vozidel je zajištění včasné přepravy, skladování a doplňování pohonných hmot nejen u letecké techniky provozované na území České republiky, ale i letecké techniky nasazované v zahraničí v rámci vojenských operací ve spolupráci s NATO. Díky nákupu moderních cisternových vozidel dojde ke zvýšení bezpečnosti, ekologičnosti, hospodárnosti a v neposlední řadě i plynulosti provozu letecké techniky.

V únoru letošního roku převzali pyrotechnici 15. ženijního pluku vybavení od americké vlády, která jej darovala prostřednictvím programů zahraniční spolupráce. Po necelém měsíci si tři různé druhy robotů doplněné o detekční přístroje pyrotechnici vyzkoušeli.

Pyrotechnické pomocníky testovali ženisté, kteří se specializují na detekci munice nebo nástražných výbušných zařízení s chemickou, biologickou nebo radioaktivní náplní (CBRN EOD – Chemical, Biological, Radiological, Nuclear Explosive Ordnance Disposal). Vše se odehrávalo v rámci cvičení potřebného k certifikaci do aliančních sil rychlé reakce NRF (NATO Response Force). Spolu s chemiky z Liberce, kteří výcvik zaštiťovali, jsou ženisté pro tyto síly vyčleněni pro rok 2021.

Domino

Začátkem března převzali vojáci ze 4. brigády rychlého nasazení ve Štěpánově na Olomoucku čtyři nové Pandury. Jde o verze velitelsko-štábní a spojovací. Do konce tohoto roku mají dostat ještě zbývajících šestnáct kusů těchto speciálních vozidel. Šest Pandurů ve verzi velitelsko-štábní a 14 ve verzi spojovací je určeno pro velení na stupni prapor a brigáda. Vnitřní vybavení obou typů se přitom diametrálně liší: zatímco velitelsko-štábní Pandur zajišťuje datový provoz, spojovací má na starost kompletní rádiový provoz. Oba nové typy Panduru jsou vybaveny rušičkou, jsou bez lafetovaných zbraní a mají zvýšenou balistickou odolnost a protiminovou ochranu, což si v návaznosti na zvýšení celkové hmotnosti vozidel vyžádalo posílení brzdového systému. Motorizace zůstala stejná jako u dříve zavedených typů vozidel Pandur II 8x8. Podle vrchního praporčíka 41. mechanizovaného praporu Žatec praporčíka Františka Němce čeká klíčové příslušníky praporu v nejbližších dnech proškolení na tuto novou techniku.

K šití doma vyrobených roušek se připojili také vojáci a občanskí zaměstnanci Posádkového velitelství Praha. Ti, které veřejnost vídá při slavnostních příležitostech, například při kladení věnců, nyní kytice a pušky vyměnili za jehlu a nit. Vojáci, kteří nabídli pomoc při výrobě bavlněných roušek, je šijí mimo pracovní dobu. Denně jich jsou schopni vyrobit a zkompletovat až sedmdesát. Roušky v tuto chvíli poslouží primárně jejich kolegům a příslušníkům útvarů, kteří pomáhají při identifikaci potenciálně nakažených. Roušky, které by byly vojákům Posádkového velitelství Praha přiděleny, mohou posloužit zdravotníkům a lékařům.

V souvislosti s vyhlášením nouzového stavu Armáda České republiky pozastavila plánovaný výcvik a kurzy příslušníků aktivní zálohy ozbrojených sil ČR, které se mají konat v měsících březnu a dubnu, a to do odvolání. Kurz základní přípravy příslušníků aktivní zálohy v termínu 11. května do 19. června se zatím neruší. Běžný výcvik a příprava profesionálních vojáků do zahraničních operací dále pokračuje za zvýšených hygienických opatření. Mezinárodní cvičení a kurzy se dokončují, další kurzy jsou však do odvolání zrušeny. Ředitelé krajských vojenských velitelství v těchto dnech ověřují, kteří příslušníci aktivní zálohy by mohli v případě zvýšené potřeby posílení Policie ČR být povoláni do operačního nasazení. Kontaktovaných záložníků se zástupci KVV ptají, zda v takovém případě jejich nepřítomnost v zaměstnání neohroží chod jejich pracoviště nebo nebudou v karanténě z preventivních důvodů. O operačním nasazení aktivní zálohy rozhoduje vláda České republiky.

Vojenská mobilita v EU/NATO

Nejjednodušeji by se dala vojenská mobilita charakterizovat jako volnost pohybu ozbrojených sil. Co vlastně obnáší vojenská mobilita a jaké úkoly si v této oblasti klademe? V současné době je Česká republika aktivním členem projektu „Military Mobility“ v rámci PESCO (Permanent Structured Cooperation), což je stálá spolupráce EU v oblasti obrany a bezpečnosti. Do tohoto projektu jsou zapojeny všechny členské země iniciativy PESCO kromě Irska (v PESCO nejsou z EU zapojeny Dánsko a Malta).

Odbourání legislativních překážek

Účelem tohoto projektu je standardizace a odbourání legislativních i jiných překážek při přeshraničním pohybu vojsk členských států EU. Hlavním přínosem projektu by mělo být zrychlení přesunu vojsk po území Evropy, což má přímé důsledky v poskytování vzájemné pomoci mezi státy EU a zároveň v rámci NATO. V této souvislosti je dobré si připomenout čl. 5 Severoatlantické smlouvy, v němž se smluvní strany dohodly, že poskytnou napačené členské zemi nutnou pomoc, včetně použití ozbrojené síly, s cílem obnovit a udržet bezpečnost severoatlantické oblasti.

K tomu, aby tato pomoc mohla být co nejrychleji a v potřebném množství poskytnuta, je potřeba splnit celou řadu předpokladů. Mezi ty, které by neměly být příliš nákladné, se řadí úprava stávající legislativy, jež by odpovídala požadavkům na plynulý průjezd vojenských jednotek či zabezpečení jiné pomoci členskými státy EU (NATO). Evropská obranná agentura (EDA) v současné době např. usiluje o minimalizaci administrativní zátěže a duplicitních celních postupů při překračování hraničních přechodů silami a prostředky armád EU/NATO s důrazem na vytvoření jednotného digitalizovaného formuláře „EU FORM 302“

pro uvedení hlavních požadavků pro průjezd nejen hraničních přechodů, ale také pro přesuny územím daného státu. Dalším cílem je dohoda s NATO na sjednocení celních procedur a vyřešení práv k formuláři „FORM 302“, který je duševním vlastnictvím NATO.

Dopravní infrastruktura

Daleko větší náklady bude potřeba vyčlenit na vytvoření požadované dopravní infrastruktury, která i v míru efektivně napomáhá zejména ekonomickému rozvoji. Neměli bychom však zapomínat ani na situace, kdy budeme potřebovat vojenskou pomoc svých aliančních spojenců. Zatím je těžko myslitelné, že systém kolektivní obrany v rámci NATO bude nahrazen jiným formátem alianční spolupráce. Proto bude potřeba při plánování a realizaci úprav stávající silniční a železniční sítě počítat s požadavky, které vyplývají z technických a taktických charakteristik zejména bojové techniky spojeneckých vojenských jednotek.

Vzhledem k současné vojensko-politické realitě budeme zřejmě počítat zejména s přesuny jednotek armády USA či SRN. V každém případě bude skutečnou výzvou přizpůsobit se

nárokům na přesun stěžejní bojové techniky, mezi níž patří bezesporu tanky, jež se vyznačují mj. vysokou hmotností, a tudíž budou důležitým měřítkem při vyhodnocení průjezdnosti či přepravitelnosti spojeneckých jednotek.

Chybí dostatečná kapacita

Jaký je však současný stav? Podle Evropské komise neposkytuje silniční dopravní infrastruktura EU za mírového stavu dostatečnou kapacitu pro přesun velkého množství sil a prostředků. Zásadní kapacitou pro strategickou přepravu v rámci EU je železniční přeprava. Nicméně její přepravní kapacita není v současné době dostatečná, a to zejména z pohledu dostupnosti železničních nákladních vozů pro přepravu pásové a kolové techniky. Nejedná se jen o problém nárůstu hmotnosti zejména tanků a BVP, ale také o jejich velikost, tj. obrysy vozidel. Dalším důležitým faktorem pak budou celkové počty přepravované techniky nebo i vojáků, pro jejichž přepravu mohou chybět požadované kapacity. Na jedné straně si uvědomujeme reálné nedostatky, na straně druhé sehrávají významnou

roli finanční zdroje. V poslední době ani v EU nepanuje přílišná ochota investovat do projektů dopravní infrastruktury v souladu s vojenskými potřebami. Příkladem toho je neakceptování vojenských požadavků na zřizování stálých mostů o nosnosti (MLC) 130 tun. EU také nepovažuje využívání říční přepravy z hlediska vojenských požadavků za významný druh dopravy. Co se týče legislativní situace v rámci ČR, je potřeba prosadit změny v zákonu č. 266/1994 Sb., o dráhách a zákonu č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích v souladu s potřebami ozbrojených sil.

Schopnost manévrového boje je dlouhodobě neodmyslitelným předpokladem pro úspěšné naplňování operačních požadavků a cílů bojové činnosti. Také si musíme uvědomit, že bezpečnost ČR není jen odpovědností Ministerstva obrany ČR, ale i dalších resortů, a tudíž vyžaduje odpovídající součinnost a společný zájem. Mělo by být doslova věcí nás všech zabezpečit věrohodnou schopnost státu bránit se a vytvářet podmínky pro zapojení obraných sil států do organizace kolektivní obrany členských států NATO.

Text: Pavel Lipowský, ilustrační foto: Vladimír Marek

Mise v Pobaltí je cenná zkušenost

Téměř šedesátka vojáků ze 44. lehkého motorizovaného praporu se od ledna letošního roku připravuje na půlroční nasazení v zahraniční operaci na vojenské základně Adaži v Lotyšsku pod velením Kanady. V srpnu se česká minometná četa stane jádrem 5. úkolového uskupení v rámci alianční představené přítomnosti eFP (enhanced Forward Presence). Nepodceňují přípravu a během výcviku odolávají všem nástrahám letošního počasí.

Ve vojenském újezdu Boletice se tato jednotka připravovala během letošního února v rámci vyvedení celého 44. lehkého motorizovaného praporu.

„Náš prapor zde provádí komplexní polní výcvik a součástí tohoto vyvedení je samozřejmě i příprava minometné čety, která bude nasazena do zahraniční operace v Pobaltí,“ říká velitel 44. lehkého motorizovaného praporu podplukovník gšt. Milan Zvirinský.

Boletice simulují Pobaltí

Výcvik této jednotky je zaměřen především na zaujímání palebného postavení a střelbu minometů. Cvičí ve výškách až 1 000 metrů nad mořem, kde panuje horské prostředí. To je doprovázeno zimou, větrem a nízkou oblačností se sněhovými a dešťovými přeháňkami.

„Naši vojáci musí podat výkon na profesionální úrovni a nesmí je zaskočit žádné nástrahy

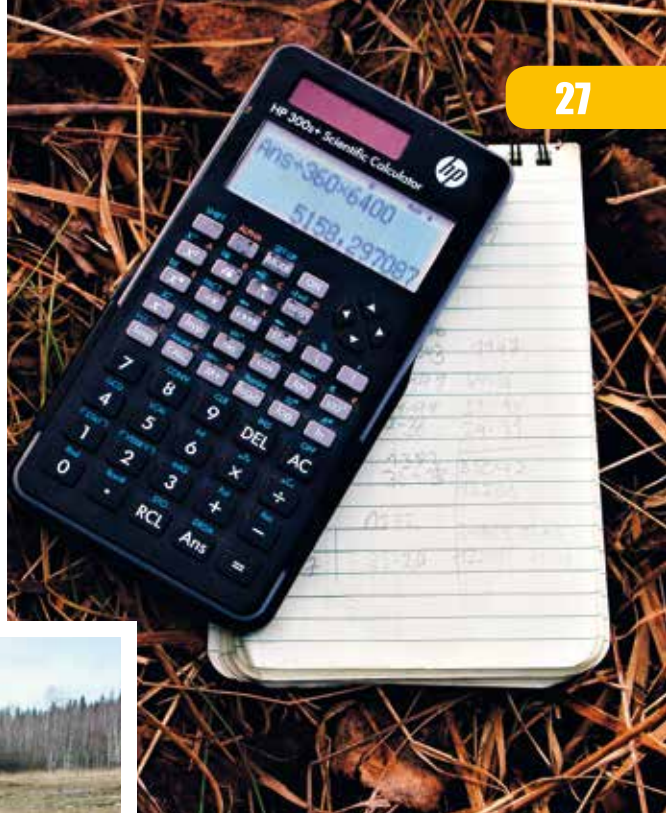
počasí. Cvičí na kopcích výcvikového prostoru s osmi minomety ráže 81 mm a 120 mm. Ty jsou spolu s obsluhou a municí dopravovány na speciálně upravených Tatrách 815 PRAM,“ informuje velitel minometné čety nadporučík E. T. „Tato alianční mise v Pobaltí je pro naše vojáky skvělou příležitostí, jak získat nové znalosti a zkušenosti v kooperaci s vojsky ostatních států. Zároveň ji považují za důležitý signál, že česká armáda je schopna profesionální spolupráce na mezinárodní úrovni. Pro mnohé naše příslušníky se jedná o první nasazení v zahraniční operaci, proto i tuto skutečnost považují za velmi důležitou zkušenost,“ dodává velitel minometné čety.

V Adaži vystřídají Táboráky

Na základně Adaži v současné době působí skupina, jejíž jádro tvoří příslušníci minometné baterie 42. mechanizovaného praporu

z Táboru. V únoru letošního roku převzali operační úkol od kolegů ze 72. mechanizovaného praporu z Píslavic. Současný kontingent je složen z příslušníků 42. mechanizovaného praporu, 131. dělostřeleckého oddílu a velení 4. brigády rychlého nasazení.

Základním úkolem nasazení našich vojáků je přítomností a výcvikem dokazovat odhodlání bránit svrchovanost členských států NATO. K dalším důležitým úkolům patří spolupráce s dalšími jednotkami v rámci mnohonárodního kontingentu, který spojuje devět států. Čeští vojáci cvičí jak samostatně, tak v rámci mezinárodní spolupráce a společných cvičení. Svoji přítomností česká armáda dokazuje kolektivním partnerům, že je spolehlivý spojenec a dokáže spolupracovat s partnerskými armádami v mezinárodním prostředí. Pro vojáky nasazené v této misi je to příležitost získat zkušenosti, informace a postupy, které jsou

součástí vojenských schopností a dovedností armád jiných států.

Naváže cvičení Crystal Arrow

V březnu letošního roku skončilo v Lotyšsku cvičení Steele Quench, do něhož se výrazně zapojili dělostřelci, kteří jsou sice početně malým, ale výrazným prvkem naší jednotky působící v současné době na vojenské základně Adaži v Lotyšsku.

Čtvrté úkolové uskupení tvoří především minometná baterie 42. mechanizovaného praporu Tábor. Doplnuje ho ale právě důležitý prvek – tři příslušníci 131. dělostřeleckého oddílu z Jinců.

„Minometná baterie nedisponuje veškerými prvky, které jsou důležité pro dělostřeleckou palbu. Spolupráce mezi těmito dvěma schopnostmi je naprosto běžná a klíčová,“ prozradil hlavní praporek jednotky nadrotmistr Z. B. a dodal, že koordinace palebné podpory je podle něj nezbytná pro rychlé a efektní použití minometů, což se projevilo právě i v případě cvičení Steele Quench. „Tito dělostřelci rozhodují o co nejefektivnějším použití palebné podpory, ať už se jedná o dělostřelectvo či letectvo, ve prospěch mechanizovaných jednotek,“ zdůraznil nadrotmistr.

Dva jinečtí vojáci jsou zde ve funkcích důstojníků pro palebnou podporu (Fire Support Officers) a byli přiděleni k palebné četě, kde spolupracují s kanadským koordinačním centrem (Fire Support Coordination Centre). Jsou tedy součástí plánovacího a rozhodovacího procesu. Právě proto jsou podle nadrotmistra Z. B. pro fungování celého úkolového uskupení klíčovými osobami.

„Toto kratší cvičení Steele Quench nám ukázalo, na co bychom se měli soustředit v přípravě na následující cvičení Crystal Arrow, které bude stěžejním v rámci našeho nasazení. Zároveň to pro nás byl odrazový můstek v naší spolupráci s ostatními prvky mezinárodního kontingentu, díky němuž získáváme další schopnosti, které můžeme aplikovat nejen v kooperaci s ostatními národy, ale také v rámci Armády České republiky,“ hodnotí dosavadní působení nadporučík T. M., jenž v Lotyšsku působí ve funkci důstojníka pro palebnou podporu.

Text a foto: npor. Drahomír Fröhbauer a 4. ÚU AČR

Na pomoc vojákům a jejich
rodinám, které se ocitly
v těžké životní situaci, jsme
věnovali již 12 391 325 Kč.

Pomáháme už od roku 2015

Vojenský fond solidarity slaví 5. výročí svého založení

Dne 9. března 2015 byl pro všechny vojáky sloužící v Armádě České republiky, u Vojenské policie, Vojenského zpravodajství, Hradní stráže a Vojenské kanceláře prezidenta republiky založen Vojenský fond solidarity. Svojí okamžitou a adresnou finanční podporou už pět let pomáhá vojenským profesionálům a jejich blízkým.

Letos slavíme první půlkulaté výročí – páté „narozeniny“, které jsou vhodnou příležitostí k drobnému ohlédnutí za naší dosavadní činností. Během ní jsme se setkali s desítkami příběhů vyprávějících o osobním neštěstí, ale i naději.

Impulem pro vznik Vojenského fondu solidarity se stala tragická událost z 8. července 2014 v Afghánistánu, kdy po útoku sebevražedného atentátníka padlo pět českých vojáků – štábní praporčí in memoriam Kamil Beneš, Ivo Klusák, Jaroslav Lieskovan, Libor Liagač a Jan Šenkýř. V tomto roce byla zahájena spolupráce mezi Ministerstvem obrany a Charitou Česká republika pro získávání finančních prostředků formou sbírkové činnosti.

Největší podíl z této částky tvoří finanční dar pro pozůstalé rodiny štábních praporčíků

in memoriam Kamila Beneše, Martina Marcina a Patrika Štěpánka, kteří padli 5. srpna 2018 v Afghánistánu. **V rámci mimořádné sbírky, kterou Vojenský fond solidarity organizoval, se podařilo vybrat neuvěřitelných 10 365 227 Kč.**

Neštěstí se však neodehrávají jenom na zahraničních operacích v dalekých zemích – osobní tragédie mohou potkat kohokoliv z nás i doma, v České republice, přičemž na sebe berou nejrůznější podoby. Od roku 2015 podává Vojenský fond solidarity pomocnou ruku vojákům, jež potkala složitá životní situace v podobě těžkého zranění, vážného onemocnění či náhlého úmrtí blízkého člověka, které paralyzovalo celou rodinu. Finančně jsme podpořili 19 vojáků, kteří se bez vlastního zavinění ocitli v tíživé životní situaci. Konkrétní příklady pomoci naleznete na našem webu.

Při příležitosti Vánoc každý rok věnujeme nezaopatřeným dětem vojáků, kteří zahynuli v souvislosti s výkonem služby, vánoční finanční dar. **Na podporu kvality života dětí, které tragicky ztratily jednoho z rodičů, jsme za pět let své existence věnovali 1 250 000 Kč.**

Přestože víme, že peníze nevrátí život ani zdraví, jsme přesvědčeni o tom, že jsme alespoň částečně mohli pomoci našim klientům v nejtěžším období jejich života. Od svého založení jsme ušli již velký kus cesty. Ve spolupráci s Charitou Česká republika jsme vybudovali pevné základy funkční organizace, vynaloženou energii a úsilí jsme společně přeměnili v hmatatelnou a účinnou pomoc konkrétním lidem – a to je poslání, které nás nikdy nemůže omrzet a přestat těšit.

Upřímně děkujeme vám všem, kteří finančními dary podporujete Vojenský fond solidarity. Svými příspěvky vyjadřujete soudržnost s našimi vojáky, kteří plní náročné úkoly v zahraničí i v České republice. Nesmírně si vážíme vašeho postoje a důvěry, a po zásluze vám proto patří náš respekt. Jen s vaší podporou můžeme naplňovat význam oficiálního motto našeho fondu, které jsme v roce 2018 přijali za své – „Díky vám můžeme pomáhat“.

DÍKY VÁM MŮŽEME POMÁHAT

číslo sbírkového účtu **44665522/0800** variabilní symbol **918**

Armádní řidiči ze 14. pluku logistické podpory přepravili v loňském roce téměř sedm tisíc tun nejrůznějšího materiálu a najeli přes 350 tisíc kilometrů. Oproti roku 2018 došlo k čtrnáctiprocentnímu nárůstu nákladních přeprav a je pravděpodobné, že letos číslo opět vzroste. Nejčastěji – zhruba v 95 procentech – logistici využívají pozemní komunikace. Necelých pět procent pak putuje za jejich podpory a asistence po železnici. Silniční přeprava je nejvýhodnější s ohledem na technické vybavení logistického pluku. Největší podíl tvoří nákladní automobily, převážně značky Tatra a její modifikace. Škála toho, co se přepravuje, je opravdu široká. Vlastně není nic, co by příslušníci 14. pluku neuměli a nemohli dovézt. Materiál je různorodý – od potravin, přes pohonné hmoty, až po přepravu nejtěžší pásové techniky. Pro transport munice, pohonných hmot nebo nadrozměrných nákladů platí samozřejmě zvláštní pravidla a předpisy, stejně jako pro přesuny vojenských vozidel v konvojích, které probíhají za asistence Vojenské policie.

V Bruselu se konal již třetí ročník Summitu evropského obranného průmyslu (The European Defence Industry Summit). Za ČR vystoupil náměstek pro řízení sekce průmyslové spolupráce MO Tomáš Kopečný. V diskuzi s hlavními představiteli Evropské obranné agentury, Generálního ředitelství Evropské komise pro obranný průmysl a vesmír, think-tanků i průmyslu náměstek Kopečný představil, jak malé a střední země mohou přispět k posílení evropské strategické autonomie. Hlavními tématy summitu bylo fungování Evropského obranného fondu (EDF), investice do nejnovějších technologií, investiční možnosti pro malé a střední podniky v obraně a spolupráce EU a NATO. Právě Evropský obranný fond, který byl zřízen roku 2017, představuje v současné době prostředek usnadňující i malým a středním podnikům zapojení do evropských obranných projektů.

Velení Vojenské policie v čele s náčelníkem plukovníkem Miroslavem Murčekem ocenilo sedm vojenských policistů, kteří zachránili lidské životy. Shodli se přitom, že poskytnutí pomoci nevnímají jako zákonnou povinnost, ale jako naprostou samozřejmost. Za nejhorší považují lhostejnost lidí, kteří zraněné ignorují. Vloni 21. srpna dostala mladá triadvacetiletá žena nedaleko tramvajové zastávky Ořechovka v Praze epileptický záchvat. V jejím bezprostředním okolí se nacházelo několik osob, nikdo však nepomohl. Ačkoliv hlídka VP ve složení praporčík Jaroslav Barák a rotmistr Jakub Večeř jela v protějším pruhu, neváhala, vůz otočila a dusící se ženě poskytla první pomoc. Druhý případ se odehrál 28. listopadu loňského roku, kdy příslušníci směny VP rotný Jiří Hájek, četař Martin Blaszczyk a nadporučík Milan Doubek v pražské ulici Pod vodovodem pomohli ošetřit agresivního opilého cizince se středně těžkým úrazem hlavy, částečnou skalpací a silným krvácením.

Domino

Náčelník Generálního štábu Armády České republiky armádní generál Aleš Opat předal v polovině března letošního roku minci a ocenění Laudi Memorabilis nadporučici Leoně Hájkové z 26. pluku velení, řízení a průzkumu ve Staré Boleslavi. Sama se rozhodla pomoci přes projekt Ježíškova vnoučata seniorovi, který trpí vzácným neurologickým onemocněním a nemůže se téměř pohybovat, mluvit ani psát. Na vlastní náklady mu pořídila komunikátor, jenž pomocí speciálního softwaru reprodukuje zvuk, a to díky snímání pohybu očí.

Vojáci 7. mechanizované brigády pomáhají od 16. března policii a celníkům na hraničních přechodech na jihu a severu Moravy. Celkem jich tu slouží téměř čtyři stovky. Vojáci 72. mechanizovaného praporu z Přáslavic vyslali 100 vojáků, kteří posílili Policii ČR a nyní plní úkoly spojené se znovuzavedením kontrol na státní hranici. Přáslavičtí mají na starosti úsek česko-polské státní hranice. Operují na území obcí Chotěbuz – Český Těšín a Hlučín. Jejich stanoviště jsou jak na rušných a frekventovaných přechodech, tak na malých, pouze pro pěší. Více než stovka vojáků 73. tankového praporu dohlíží na úsek od hraničního přechodu Staré Město až po přechod Zlaté Hory.

74. mechanizovaný prapor v počtu 167 vojáků pomáhá policii na česko-rakouské státní hranici. Jejich stanoviště jsou v Břeclavi, Hodoníně a ve Znojmě. Odtud vyjíždí např. k hraničním přechodům Hodonín, Soudoměřice, Valtice, Mikulov, Lanžhot, Hatě a dalším. Všichni vojáci jsou vybaveni ochrannými pomůckami, jako jsou respirační roušky, brýle a rukavice.

Na vojenském letišti v pražských Kbělech přistál ve středu 18. března v časných ranních hodinách armádní letoun Airbus A-319, který z čínského Šen-čenu přivezl 150 tisíc rychlotestů na koronavirus. Většinu ze 142 krabic se 150 tisíci kusy rychlotesterů vojáci ihned odvezli do skladu Správy státních hmotných rezerv v Sedlčanech. Odtud je pak rychle rozvezli do celé České republiky. Armádní letadlo Airbus A-319 do Číny odletělo v pondělí 16. března ráno s mezipřistáním v ruském Novosibirsku. Z Šen-čenu odstartovalo v úterý 17. března po poledni středoevropského času. Na letišti na něj čekali ministr obrany Lubomír Metnar, ministr vnitra Jan Hamáček a ministr zdravotnictví Adam Vojtěch. Česká republika chce z Číny přepravit v příštích dnech i další zdravotnický materiál, tentokrát velkokapacitním ukrajinským letounem An-124 Ruslan, který si podle ministra obrany Lubomíra Metnara Česko najme v rámci aliančního programu strategické přepravy. Další lety zajistí soukromé letecké společnosti.

Po reorganizaci
15. ženijního pluku
prošli prvním štábním
návěkem jednotky
151. a 153. ženijního
praporu

Učili se řídit jednotky v akci

První štábní nácvik po reorganizaci 15. ženijního pluku mají za sebou 151. a 153. ženijní prapor. Vojáci a vojačky si v týdnu od 9. do 13. března v mnoha případech vůbec poprvé vyzkoušeli, jaké je to přijmout operační rozkaz od nadřízeného stupně, v tomto případě od 7. brigádního úkolového uskupení, a pak dál pracovat s přiděleným úkolem.

Ženisté měli nařazeno na základě OPORDu (Operation Order neboli operačního rozkazu) zbudovat např. obranná postavení manévrových praporů, vytvořit zátarasy v podobě minového pole nebo zaminovat mosty a tím zabránit nepříteli v možném postupu. „My tady na místě velení upřesňujeme úkoly pro naše jednotky, aby věděly, co mají přesně v terénu dělat. Plánujeme plnění jednotlivých úkolů v pořadí, které nám stanovil náš nadřízený stupeň,“ upřesnil práci štábu 151. ženijního praporu por. Radek Velička, náčelník skupiny plánování boje.

Oba štáby ženijních praporů v celkovém počtu více než padesáti vojáků vyhodnocovaly různé varianty možných postupů a situací, které při reálném střetu s nepřítelem mohou vzniknout. Výsledkem čtyřdenního úsilí bylo nakonec vydání bojového rozkazu velitele praporu, v němž už byly jasně stanoveny konkrétní úkoly ještě před samotným zahájením ženijních prací.

„Já jsem velice spokojený s prací mých lidí. Tady se ukázalo, že i když společně fungují v jednom týmu teprve chvíli, jsou schopni

spolu komunikovat a řešit zadané úkoly,“ pochválil výkon příslušníků 153. ženijního praporu jeho velitel pplk. Petr Moravec.

Štábní nácvik v posádce Bechyně byl jednou ze dvou fází celého plánovacího procesu.

„Finální cvičení nás pak čeká v listopadu, kdy si tuto činnost vyzkoušíme v CSTT (Centrum simulačních a trenažerových technologií) v Brně. Na simulovaných situacích už přímo při bojové akci prověříme náš štáb, jestli je schopný reagovat na krizové situace, které vzniknou v průběhu plnění operace,“ informoval o dalších postupech cvičení velitel 151. ženijního praporu podplukovník Pavel Žižka.

Text a foto: kpt. Zuzana Králová

CENTRUM PODPORY SPECIÁLNÍCH SIL

PLUKOVNÍKA JOSEFA ČERNOTY

VÝBĚROVÁ ŘÍZENÍ
ROKU 2020

ŘÁDNÉ

11. - 15. 5.
14. - 20. 9.

ZKRÁCENÉ

10. - 11. 2.
9. - 10. 11.

DŮM SPIRO SPERO

WWW.CPSS.WZ.CZ

VÝBĚROVÉ ŘÍZENÍ ŘIDIČ DOPROVODNÉHO MOTOCYKLU

Velitel Velitelství ochranné služby Vojenské policie
vyhlašuje výběrové řízení na obsazení systemizovaného místa:
Mladší inspektor Oddělení doprovodu (hodnost rotmistr)

POŽADUJEME

- ▶ minimálně 2 roky služby u AČR nebo jiných bezpečnostních sborů
- ▶ zdravotní klasifikace A - schopen bez omezení
- ▶ řidičský průkaz skupiny A+B - praxe v řízení vozidel
- ▶ vyšší řidičské dovednosti v řízení motocyklu
- ▶ trestní bezúhonnost
- ▶ fyzická zdatnost, psychická odolnost

NABÍZÍME

- ▶ pracovní náplň - řidič doprovodného motocyklu zahraničních delegací
- ▶ zařazení u elitního oddělení Vojenské policie zajišťujícího doprovody chráněných osob
- ▶ dobré platové podmínky
- ▶ možnost účasti v zahraničních operacích
- ▶ odborné kurzy v ČR i v zahraničí zaměřené na jízdu na motocyklu a ochranu osob

PRŮBĚH VÝBĚROVÉHO ŘÍZENÍ

- ▶ posouzení zaslaných životopisů
- ▶ osobní pohovor
- ▶ výběrové řízení k VP (podrobnosti viz www.vp.army.cz)
- ▶ výběrové řízení na nabízené systemizované místo

V PŘÍPADĚ ZÁJMU

- ▶ zašlete do 30. dubna 2020 na petr.kaluza@army.cz:
- ▶ strukturovaný profesní životopis, motivační dopis a fotografii
- ▶ telefonní číslo
- ▶ dotazy směřujte na kontaktní osobu

KONTAKTNÍ OSOBA

- ▶ prap. Bc. Petr KALUŽA
- ▶ tel: (+420 973) 202 528
- ▶ mail: petr.kaluza@army.cz

POHOTOVOSTNÍ ODDĚLENÍ VELITELSTVÍ VOJENSKÉ POLICIE TÁBOR

POŘÁDÁ VÝBĚROVÉ ŘÍZENÍ

- 1. TERMÍN:** 15. 4. 2020 (vstupní pohovor)
27. 4. - 30. 4. 2020 (výběrový týden)
- 2. TERMÍN:** 27. 10. 2020 (vstupní pohovor)
9. - 13. 11. 2020 (výběrový týden)
- MÍSTO:** Jaselská kasárna STARÁ BOLESLAV (budova č. 33)

Požadujeme:

- zdravotní klasifikaci A - schopen jako vysadkař
- základní jazykové schopnosti AJ
- řidičské oprávnění sk. B
- výborná fyzická a psychická kondice
- kladný vztah ke zbraním a technice
- vysoká pracovní motivovanost a flexibilita
- minimálně 2 roky služby u některého z bezpečnostních sborů (AČR, PČR, MěP....)

Určení Pohotovostního oddělení:

- řešení nenadálých a mimořádných úkolů v resortu Ministerstva obrany
- spolupráce při realizaci s kriminální službou
- ochrana VIP
- plnění úkolů v zahraničních operacích

BLÍŽŠÍ INFORMACE:

E-MAIL: VPTABOR@SEZNAM.CZ
TELEFON: 973 303 329 - PERSONÁLNÍ SKUPINA
PŘIHLÁŠKY ZAŠÍLEJTE NEJPOZDĚJI DO:
23. 3. 2020 (PRO 1. TERMÍN)
12. 10. 2020 (PRO 2. TERMÍN)

Jak US Army, tak US Marine Corps v současnosti nakupují tarasnice M3A1 MAAWS vybavené systémem řízení palby Aimpoint FCS13RE.

FCS13RE a GCGM

aneb Carl-Gustaf s bodovou přesností

Tarasnice Carl-Gustaf ráže 84 mm zařadila švédská armáda do své výzbroje už v roce 1948. Od té doby se z této multifunkční zbraně stal skvělý vývozní artikl, který se používá ve více než 40 zemích celého světa. Jedním z nejvýznamnějších zákazníků poslední doby se staly Spojené státy. Ty už v roce 1991 nakoupily malou partii typu Carl-Gustaf M3 pro svůj elitní 75. pluk Rangers, jenž jej zavedl pod označením RAWS (Ranger Anti-tank Weapons System). Později, v roce 2012, pořídil Pentagon pro útvary nasazené v Afghánistánu další menší množství tarasnic, tentokrát pod armádní nomenklaturou M3 MAAWS (tj. Multi-role Anti-armor Anti-personnel Weapon System). Největší objednávka se ale začala uskutečňovat po zkouškách vylepšené varianty M3A1 MAAWS (též známé jako Carl-Gustaf M4) provedených v roce 2017.

Během roku 2018 obdržela US Army od švédské společnosti Saab Dynamics celkem 93 kusů výše zmíněné tarasnice (na tento projekt byla vyčleněna suma více než 6,5 mil. USD), dalších 300 těchto zbraní posílilo arzenál amerického pozemního vojska loni (na což Ministerstvo obrany uvolnilo přes 23,3 mil. USD). Na letošek se předpokládá nákup M3A1 MAAWS za zhruba 19,5 mil. USD a obchod má pokračovat také v následujících letech – pro rok 2021

Detailní pohled na zaměřovač Aimpoint FCS13RE

se počítá s částkou 18 milionů, v roce 2022 s 40,2 milionu a během roku 2023 (kdy se předpokládá završení uvedené akvizice) za ně má pozemní složka amerických ozbrojených sil utratit okolo 36,6 mil. USD. Kromě toho se pro typ Carl-Gustaf na základě pozitivních zkušeností armádních kolegů

rozhodla také americká námořní pěchota. V jejích řadách má postupně nahradit starší pancéřovky Mk.153 SMAW (Shoulder-launched Multipurpose Assault Weapon), a proto se o tomto programu mluví jakožto o „Follow-on Capability to SMAW“. Loni na úvodní část objednávky – tj. 215 kusů M3A1 MAAWS – velení

US Marine Corps vynaložilo okolo 13,8 mil. USD a pro tento rok se chystá pořízení 342 tarasnic za 21,9 mil. USD. Pro zajímavost – US Army i „mariňáci“ utratí v současnosti za jeden kompletní MAAWS, včetně systému řízení palby Aimpoint FCS13RE, shodně 64 000 USD. Polovinu této relativně vysoké jednotkové ceny tvoří právě nový sofistikovaný zaměřovač s integrovaným laserovým dálkoměrem a balistickým počítačem, který začal výrobce Aimpoint AB prostřednictvím svého obchodního zastoupení v USA dodávat koncovým uživatelům v červnu 2018.

V případě optiky FCS13RE jde o moderní kolimátorový přístroj kategorie DURS (Dynamic Universal Reflex Sight), se zorným polem 15° a s jednonásobným zvětšením, alternativně využitelný také pro zaměřování 12,7mm kulometů M2 a automatických granátometů Mk.19, Mk.47 a GMG kalibru 40 mm. Součástí tohoto kompletu je navíc laserový dálkoměr třídy 1 (tj. bezpečný lidskému zraku, pracující na vlnové délce 1 550 nm) a výpočetní jednotka s pamětí, v níž lze uložit více než 50 balistických algoritmů pro různé druhy munice. Rozměry přístroje jsou 190 × 91 × 157 mm (d × š × v), hmotnost se šesti baterií AA a montážní konzolou dosahuje 1,82 kg.

Při zaměřování cíle aparát FCS13RE automaticky kompenzuje balistickou křivku na konkrétní vzdálenost, přičemž samostatně kalkuluje i s takovými faktory, jakými jsou snos střel vlivem jejich rotace, teplota výmetné složky před výstřelem nebo sklon terénu. Jakmile je jednou laserovým dálkoměrem (jenž má dosah v rozmezí 20–4 000 m, s přesností ±1 m) zjištěna vzdálenost mezi cílem a stanovištěm obsluhy tarasnice, lze na něj pálit různými druhy munice, aniž by bylo nutné při jejich změně znovu přeměřovat vzdálenost. Systém též umožňuje palbu na pohyblivé cíle (o rychlosti přes 30 km/h, na vzdálenost až 500 m) a průběžně vypočítává záměrný bod v závislosti na změně jejich lokace. Výrobce deklaruje, že při instalaci FCS13RE na zbraň řady Carl-Gustaf je pravděpodobnost zásahu cíle první ranou více než 90 %. Zaměřovací komplet dovoluje obsluhu pálit v náměru až 15°, což je dostatečné pro účinnou střelbu na vzdálenost až 1 300 m při použití standardních nábojů.

Kromě využití běžné komerčně dostupné munice se ale Pentagon v roce 2016 rozhodl také pro vývoj střeliva dle vlastní specifikace. V rámci studie MOAR (Massive Overmatch Assault Round) vedené agenturou DARPA (Defense Advanced Research Projects Agency) uzavřel smlouvu se společností Saab, aby prověřila možnost využívat M3A1 MAAWS k vypouštění lehkých řízených střel. Vzhledem ke specifickým americkým požadavkům Saab do celého projektu ke konci roku 2017 zapojil i firmu Raytheon, producenta protitankových raketových kompletů BGM-71 TOW a FGM-148 Javelin.

Obě společnosti původně uvedly, že zkušební střelby začnou v letošním roce, práce ale postupovaly rychleji, než se původně předpokládalo, a už 31. října 2019 jak Saab, tak Raytheon

zveřejnily tiskové prohlášení o tom, že úspěšně otestovaly novou řízenou municí GCGM (Guided Carl-Gustaf Munition). Její schopnosti byly ověřeny v rámci série celkem jedenácti ostrých startů na zkušebních polygonech Mile High Range u Sierra Blanca v Texasu a Bofors Test Center ve švédském městě Karlskoga. Zkoušky zahrnovaly střelby proti statickým i pohyblivým cílům, na něž se projektily GCGM naváděly pomocí poloaktivní laserové soustavy. Nová střela o hmotnosti 6,8 kg má mít možnost ničit nepřátelskou lehkou obrněnou techniku, polní opevnění a železobetonové stavby ve vzdálenosti až 2 000 m, kam jí let zabere méně než 15 sekund. Mimo laserové navádění má mít finální verze GCGM též možnost používat pasivní infračervený senzor. Testy dále potvrdily, že raketa pro tarasnici

M3A1 MAAWS umožňuje vést palbu i z uzavřených prostor (tj. budov nebo bunkrů), čímž na bojišti zajistí svým uživatelům vyšší šanci na přežití. Kromě samotného navádění projektilů GCGM se nedávne pokusy soustředily také na prověření účinnosti bojové hlavičky proti různým druhům cílů. Zatímco nyní se letové charakteristiky, průbojnost i střepinový efekt ověřují odděleně, v průběhu letošního roku má dojít k integraci všech součástí do jednoho funkčního celku, což završí vývoj munice GCGM. Zda jediným uživatelem nakonec budou americké ozbrojené síly, prozatím není možné s jistotou říci, každopádně schopnost pálit řízené střely z běžné ruční protitankové zbraně je více než lákavá a na světovém trhu zcela jistě přitáhne značnou pozornost.

Text: Dušan Rovenský, foto: Saab, Raytheon, Aimpoint

Lehké řízené střely GCGM mají umožňovat obsluhu zbraně M3A1 MAAWS vést palbu z budov a bunkrů a spolehlivě likvidovat nepřátelská lehká obrněná vozidla až do vzdálenosti 2 000 m.

Vývoj řízené střely GCGM má být završen ještě v tomto roce.

Vyobrazení družice Block III navigačního systému GPS na oběžné dráze okolo Země

**Spojené státy řeší
reálnou hrozbu**

Rušení signálu GPS

Stále větší závislost na vyspělých technologiích činí z moderních ozbrojených sil na jednu stranu vsutku smrtenosné mašinerie, na druhou ale také poměrně zranitelné subjekty. Jedním z těchto „dvojsečných“ vynálezů je i satelitní navigace, bez jejíž existence si dnes už málokdo dokáže představit svůj život. Nejde jen o to, že nám, běžným občanům, pomáhá dostat se z bodu A do bodu B, ale na jejím bezproblémovém chodu závisí vše od vojenských bojových a dopravních prostředků, přes řízenou municí, až po dálkové ovládání bezosádkových strojů apod.

NAVSTAR povstal

Úvodní pokusy se zjišťováním vlastní polohy za pomoci umělých družic Země se odehrály už v polovině 60. let minulého století, kdy americké námořnictvo využívalo tzv. Dopplerova jevu k lokalizaci svých jaderných balistických ponorek. Během těchto experimentů podvodní plavidla dokázala za pomoci změn ve frekvencích a vlnových délkách signálu přijímaného oproti vysílanému ze šestice vojenských satelitů (způsobených vzájemnou rychlostí vysílače a přijímače) v řádu minut s relativní přesností určit, kde se nachází. Jednalo se ovšem o improvizaci, nikoli účelově vyvinutý navigační systém.

Tím se stala až síť NAVSTAR/GPS (NAVigation System using Timing And Ranging/Global Positioning System), která se začala budovat koncem 70. let. První stavební kámen – družice Navstar 1 základní varianty Block I – byla vypuštěna do vesmíru 22. února 1978. Fáze budování pokračovala až do roku 1993, kdy se podařilo dosáhnout plných operačních schopností s konstelací 24 funkčních satelitů na orbitě. Postupně došlo ke zjednodušení názvu z NAVSTAR/GPS na pouhé GPS a v roce 1996, za vlády prezidenta Billa Clintona, také k transformaci sítě z výlučně vojenské na kombinovanou. Její služby tak mohla nově využívat také civilní veřejnost. (Ministerstvo obrany USA ovšem může podle svého uvážení snižovat přesnost údajů poskytovaných v rámci veřejné, tzv. standardní polohové služby. Mód tzv. přesné polohové služby je dostupný pouze armádám členských států NATO a dalším uživatelům vybraným Pentagonem. Přístup

k těmto citlivým informacím je chráněn jak konstrukcí přístrojů, tak i programově.)

GPS, česky „globální systém určení polohy“, umožňuje svým uživatelům určit pravouhlé prostorové souřadnice stanoviště (tj. antény přijímače) a přesný čas v libovolné době, kdekoli na Zemi a za jakýchkoli meteorologických podmínek, a to i u rychle letících objektů, jakými jsou např. řízené střely a nadzvuková letadla. Umožňuje také určit rychlost pohybu sledovaného objektu. Poloha uživatele je výsledkem zpětného prostorového protínání z měřených délek k okamžitým známým polohám umělých družic Země. Ke stanovení pravouhlých prostorových souřadnic X, Y, Z a času je třeba přijmout signál a změřit vzdálenost alespoň ke čtyřem družicím. Polohy družic a výsledné souřadnice antény přijímače GPS jsou v geodetickém systému WGS 84 a lze je poměrně jednoduše převést na geodetické zeměpisné, případně pravouhlé rovinné souřadnice.

Soustava GPS sestává z pozemního a vesmírného segmentu, přičemž zřizovatel – Spojené státy – se zavázal udržovat po 95 % času dostupných alespoň 24 satelitů. K tomu nyní v kosmu působí 30 družic (od června 2011 je na pozicích vždy 27 z nich; do té doby to bylo oněch deklarovaných 24) na střední oběžné dráze, ve výšce přibližně 20 200 km. Každá z nich obkrouží Zemi dvakrát denně a jejich rozmístění by mělo uživateli zajistit příjem signálu přinejmenším ze čtveřice satelitů na prakticky kterémkoli místě na naší planetě.

Jelikož se jedná o dlouhodobý projekt překlenující celá desetiletí, značného vývoje doznaly jak technické parametry družic, tak jejich životnost. Zatímco první generace Block I (startující v období let 1978–1985) měla mít garantovanou plnou funkčnost po dobu pěti roků, u následných verzí Block II, Block IIA, Block IIR a Block IIR-M (vysílané do vesmíru v letech 1989–2009) se tato doba prodloužila na 7,5 roku a u typu Block IIF již na 12 let. Výrobce prozatím poslední zavedené

V současné době americká armáda používá ve svých vozidlech i jako výbavu jednotlivce proti elektronickému rušení nechráněné GPS přijímače AN/PSN-13 DAGR.

Komplety EB 1RL257 Krasucha-4 (nahoře) a 1L269 Krasucha-2 začala ruská armáda zařazovat do služby v roce 2012. Po zapojení do konfliktu na východě Ukrajiny a v Sýrii se měly tyto systémy, údajně spolehlivě rušící signál GPS, intenzivně používat v obou regionech.

modifikace Block III korporace Lockheed Martin pro tento typ deklaruje dokonce patnáctiletou životnost. Jak jsou ale tyto specifikace zavádějící a konstrukce satelitů, v tom dobrém slova smyslu, předimenzovaná, dobře dokazuje případ družice SVN-34 (finálního pracujícího kusu Block IIA), která ze Země odstartovala 26. října 1993 a svou pouť završila teprve 9. října 2019, tedy po téměř 26 letech. Stávající třicetikusová konfigurace GPS je tvořena těmito typy a počty: 11 Block IIR, 7 Block IIR-M a 12 Block IIF. Uvedenou sestavu na orbitě od loňského 22. srpna, respektive předloňského 23. prosince doplnily také dva kusy nejmodernějšího standardu Block III, ovšem ty prozatím absolvují testovací provoz a nebyly zařazeny do běžného provozu. Dohromady chce ve verzi Block III americká armáda do kosmu vypustit deset umělých oběžnic, z nichž poslední by měla letět v roce 2023.

V září 2018 představitelé US Air Force oznámili, že vybrali společnost Lockheed Martin jakožto producenta 22 satelitů GPS příští generace označované Block IIF („F“ jako „Follow-On“), na což bude v obranném rozpočtu USA vyčleněna suma 7,2 mld. USD. Úvodní kus Block IIF má být připraven ke startu v roce

2026. Na tomto místě je třeba uvést, že jak Block III, tak Block IIF mají disponovat několikanásobně větší přesností a lepší odolností vůči rušení a tzv. spoofingu (byť český ekvivalent pro tento termín oficiálně neexistuje, dal by se volně přeložit jako „klamání“, neboť signál sice proniká až k přijímači, ale je nepřátelskou činností upravován tak, že přístroj získává nesprávné informace o vlastní poloze) ve srovnání s předchozí řadou Block II.

Kromě Spojených států vlastní celosvětovou družicovou navigační síť vyvinuly a provozují taktéž Rusko (to začalo s výstavbou GLONASS, což je zkratka pro Globalnaja navigacionnaja sputnikovaja sistema, už počátkem 80. let a dokončilo ho v prosinci 1995) a Čína (která se do tohoto „klubu“ připojila realizací svého projektu BeiDou, jehož dokončení se plánuje na letošní rok). Závislosti na americkém GPS se chce zbavit také Evropská unie, jež vkládá své naděje do navigační soustavy Galileo GNSS (Global Satellite Navigation System) – ta se začala budovat v říjnu 2011 a dle původních předpokladů měla být dokončena v roce 2019, což se postupem času ukázalo jako nerealistický termín (nyní je z požadovaných 30 družic ve vesmíru 26). Na rozdíl od americké, ruské a čínské konkurence ale Galileo

nemá žádnou vojenskou aplikaci a jde o čistě civilní program. Prozatím regionální ambice v satelitní navigaci mají Indie a Japonsko, které vytváří omezenější verze zmiňovaných globálních sítí, a to NavIC (NAVigation with Indian Constellation) a QZSS (Quasi-Zenith Satellite System).

Potká GPS blackout?

Vzhledem k duálnímu vojensko-civilnímu předurčení považují potenciální protivníci USA – tedy zejména Rusko a Čína – v případě ozbrojeného konfliktu soustavu GPS za legitimní cíl. Obě země proto vyvíjejí výkonné prostředky elektronického boje, jejichž smyslem je zarušení signálu GPS v určité oblasti a tím i výrazné omezení vojenské moci Spojených států a jejich spojenců v daném regionu. Se silným elektronickým rušením ze strany ruských vojsk se v nedávné době mohli různí aktéři setkat na bojištích na Ukrajině a v Sýrii, ale dotklo se též rozsáhlého cvičení Severoatlantické aliance Trident Juncture 2018, konaného mezi říjnem a listopadem předloňského roku v Norsku. Norská vojenská zpravodajská služba vzápětí uvedla, že vysledovala zdroj rušení, jež mělo vycházet ze základny ruské armády umístěné na Kolském poloostrově poblíž místa, kde probíhaly manévry. S těmito závěry vyšetřování se ztotožnili i finští zpravodajci, jelikož výpadky a nepřesnosti v signálu GPS se týkaly také této země.

Jak Norsko, tak Finsko musely vydat tzv. NOTAM (čili NOTice To AirMen, tj. poznámka pro letce), což je varování před nebezpečím v letecké dopravě, v němž upozorňovaly na výrazné poruchy v GPS navigaci ve svém vzdušném prostoru. NOTAM konkrétně zmiňovalo jakožto ohroženou zónu letiště Kirkenes a Vadsø nedaleko ruských hranic. Pro norské úřady však nešlo o první objasňování předpokládaného ruského rušení GPS. S obdobným případem se už setkaly v době rusko-běloruského cvičení Zapad 2017.

Odpověď je A-PNT

Každopádně na zmíněné události, ale také na vznik nových systémů EB v Rusku a Číně se snaží v posledních letech odpovídajícím způsobem zareagovat především Pentagon coby garant celého programu GPS. Kromě zvýšení odolnosti vůči rušení tím, že družice Block II nahradí vylepšená řada Block III zajišťující kvalitnější signál i přesnost, pracuje Pentagon v rámci iniciativy A-PNT (Assured Positioning, Navigation and Timing) na zavedení přijímačů a asociovaných antén „obcházejících“ nepřátelské elektromagnetické vyzařování. Projektem A-PNT se totiž snaží americká armáda získat schopnost bezproblémově fungovat i při úplné absenci družicové navigace, čímž je myšleno buď úmyslné zarušení signálu GPS protivníkem, nebo působení vlastních jednotek v prostředí, kam signál

Dne 22. srpna 2019 vyslala společnost ULA (United Launch Alliance) do vesmíru druhý z plánované desítky satelitů GPS Block III. Jakožto nosič posloužila raketa Delta IV Medium s kompozitovým aerodynamickým krytem nákladu PLF o průměru 4 m (na snímku je zachyceno umístování družice do nákladového prostoru uzavřeného prozatím polovinou PLF).

GPS neproniká (mj. hustá vegetace, městské aglomerace, jeskyně, kanalizace, kolektory či jiné podzemní prostory).

V nedávné době prodělalo v US Army zkoušky několik rozdílných kompletů A-PNT, jako např. ANS (Adaptable Navigation System), což je kvantová inerciální navigační jednotka používající k měření polohy interferometrii „studených atomů“ (tzv. studené atomy jsou ty, které se pohybují relativně pomalu a pomaleji i interagují, což umožňuje přesnější zjišťování lokace prostřednictvím kvantifikace gravitace, zrychlení či rotace), čímž se zcela obejde bez připojení do sítě GPS. Mimo to ANS umožňuje využívat nejen příjem dat z komerčních družic, ale také elektromagnetické záření z civilního rádiového a televizního vysílání nebo normálních přírodních úkazů, jakými jsou blesky apod. Jde však stále o relativně novou a prozatím neudládnou technologii, na jejímž vývoji bude třeba

ještě nějaký čas pracovat, než bude připravena k operačnímu nasazení.

Mnohem vyzrálejší se ukázal být typ MAPS (Mounted Assured Precision Navigation & Timing System), jehož první generace se skládá ze tří hlavních komponentů navržených v souladu s novou spojovací normou VICTORY (Vehicle Integration for C4ISR/EW Interoperability). Tvoří jej přijímače ED3 (Enhanced D3), přídatné jednotky VCAM (VICTORY CSAC Accessory Module) – v obou případech jde o produkt firmy GPS Source, Inc., která je součástí společnosti General Dynamics Mission Systems – a speciální zodolněné antény GAJT-710ML (název značí GPS Anti-Jam Technology) od kanadského výrobce NovAtel Inc. Přístroj ED3, optimalizovaný pro instalaci do vojenských vozidel, je předurčen k centralizaci a následné distribuci zpráv ve formátech IS-GPS-153 a MSID pro až osm různých připojených zařízení. Podporovány jsou

radiostanice série SINCGARS (Single Channel Ground and Airborne Radio System), systém velení a řízení FBCB2/BFT (Force XXI Battle Command Brigade and Below/Blue Force Tracking), zařízení se softwarem pro zobrazování map FalconView apod. Typ ED3 také dokáže pracovat s navigačními daty dešifrovanými prostřednictvím modulu SAASM (Selective Availability Anti-Spoofing Module) a zabezpečenými tzv. M-kódem (což je vojenská varianta signálu GPS vysílaná v pásmu L1 [na frekvenci 1 575,42 MHz] a L2 [1 227,60 MHz] kvůli zlepšení jeho utajení a složitějšímu rušení). Přídavná jednotka VCAM spolupracuje s přijímačem ED3 tak, že ten jejím prostřednictvím

získává informace z jiných zdrojů umístěných ve vozidle, jež následně integruje a zlepšuje tak situační povědomí své obsluhy. Jde především o data z čidel, která nepracují se signálem GPS, nýbrž autonomně, jako např. z inerciální navigace, tzv. atomových „čipových“ hodin CSAC (Chip Scale Atomic Clock) nebo z vybavení pro elektronický průzkum či ochranu.

Externí anténa GAJT-710ML je kategorie CRPA (Controlled Reception Pattern Antenna), tedy disponující sedmi aktivními anténními prvky tvořícími společně anténní soustavu Pinwheel (tj. ve tvaru větrníku). Tyto elementy dokážou generovat signál, který je opačný k signálu rušiče, čímž anulují jeho vliv (klíčovým

faktorem určujícím výkonnost CRPA antén je počet anténních prvků; čím větší počet anténních prvků, tím přesnější směřování anulujících signálů). Rozměry GAJT-710ML jsou 290 × 290 × 120 mm, její hmotnost dosahuje 7,5 kg a příkon činí 25 W.

MAPS míří do Evropy

Během loňského října US Army oznámila, že systém MAPS zabudovala do 62 obrněných vozidel řady Stryker působících v sestavě 2. jízdního pluku v německém Vilsecku s tím, že do konce roku 2019 se tato cifra zvýší až na 300 kusů. Kromě toho americké pozemní síly v Evropě plánují, že tímto navigačním kompletem vybaví také jinou těžkou techniku, jako

Schematické znázornění systému MAPS: 1 – přijímač ED3, 2 – přídavná jednotka VCAM, 3 – anténa GAJT-710ML odolná proti elektronickému rušení

Příslušník 2. jízdního pluku US Army manipuluje s anténou GAJT-710ML disponující sedmi aktivními anténními prvky. Tyto elementy dokážou generovat signál, který je opačný k signálu rušiče, čímž anulují jeho vliv.

např. tanky M1A2 Abrams, BVP M2A3 Bradley a samohybné houfnice M109A6/A7 Paladin. Dohromady má jít do roku 2028 (mezitím by měly přístroje první generace na základě získaných zkušeností vystřídat pokročilejší systémy druhé a třetí generace) až o několik tisíc kusů. Pokud vše pobeží tak, jak má, očekává se, že MAPS dosáhne počátečních operačních schopností ke konci roku 2021.

Navíc se začíná intenzivněji pracovat také na subtilnějších verzích A-PNT určených pro jednotlivé vojáky, kteří v současné době používají běžné, proti rušení nechráněné GPS přijímače AN/PSN-13 DAGR (Defense Advanced GPS Receiver). Tato iniciativa se nyní nachází ve fázi přípravy prototypů.

Text: Dušan Rovenský, foto: US DoD, archiv

Moderní automaticky řízené nákladní padáky jsou schopny přistát s přesností desítek metrů

Výsadkáři a umělá intelligence

Speciální jednotky Armády ČR aktuálně zařazují do výzbroje nové bojové padákové komplety MMS Intruder 360, které umožňují provádět seskoky ze středních a velkých výšek (HAHO – High Altitude High Opening, HALO – High Altitude Low Opening) a tiše pronikat hluboko do nepřátelského území. Z pohledu modernizace výsadkářských schopností nyní už zbývá jen inovovat schopnost automaticky řízených nákladních padáků.

Nákladní padáky obecně mají několik způsobů operačního nasazení. Mohou například zásobovat jednotky, které jsou odříznuté v nepřátelském prostředí a využití standardní logistiky pro ně nepřichází v úvahu. Stejně tak mohou být součástí samotného speciálního výsadku. V takovém případě „letí“ společně s výsadkáři na místo určení. Tato varianta je pohodlnější i pro samotné výsadkáře, protože nemusí mít na vlastním těle tolik zásob a materiálu. Jednoduše je veze autonomně řízený nákladní padák, který letí s nimi, a oni ho jen následují. Zvyšuje to i bezpečnost celého výsadku. Skupina si okamžitě po přistání náklad rozebere.

Obrovský pokrok

Díky tomu, že vojenské technologie doznaly za posledních několik let obrovského pokroku, stává se i zásobování nákladními padáky de facto „lítačkou“ záležitostí. Automaticky řízený padák je vlastně „robotický výsadkář“, který je naváděn prostřednictvím GPS signálu po předem naplánované trase v počítačovém programu. Místo výsadkáře je k vrchliku připojen speciální automatický ovládací modul, který v případě padáků Intruder 360 nese označení Microfly II. Jedná se do jisté míry o robotický počítač – tedy software, hardware a aplikační prostředí pro plánování trasy. Robotický výsadkář umí sledovat svoji

polohu prostřednictvím GPS a na místo určení dokáže doletět sám, dle předem určených souřadnic s přesností na metry. Po přistání se veškerá data z „roboty“ automaticky smažou, aby je nebylo možné v případě prozrazení mise použít.

Přistání lze změnit

Kromě nastavení automatického doletu na místo určení je možné v průběhu letu přepnout na tzv. manuální režim. Jestliže je cílem nákladního výsadku zásobení jednotek na zemi, může kontrolu nad přistáním převzít voják na zemi, který čeká na doručení zásob. Dostane informaci, že se během patnácti

A fakta

Tři způsoby nákladního výsadku

1) Náklad se vysadí z letadla a vše proběhne automaticky včetně přistání na místo určené.

2) Náklad se vysadí z letadla, automat ví, kam má letět. Za ním vyskočí výsadkář a v případě potřeby změní trasu. Využívá se hlavně v situacích, kdy na místě určení není možné přistát.

3) Náklad se vysadí z letadla a vše proběhne automaticky. Na zemi v místě určení čeká voják na dozásobení. Dostane echo, že do 15 minut přiletí náklad. V případě potřeby si může padák v místě navést tam, kam potřebuje.

minut objeví zásilka. Je na něm, zda ji nechá dosednout automaticky dle původního plánu, anebo cíl změní dle aktuální situace na nepřátelském území.

Pokud letí zásobovací padák jako součást výsadku přímo s výsadkáři, může kontrolu řízení v případě potřeby převzít výsadkář, který letí s ním ve skupině. Schopnost převzít kontrolu nad řízením je velmi důležitá zejména v situacích, kdy se na předpokládaném místě přistání změní bezpečnostní situace. Výsadkář tím získá možnost navést náklad o několik stovek metrů či jednotek kilometrů jinam, kde je situace bezpečnější.

Munice, jídlo, ale i těžší technika

Uplatnění systémů autonomního přesného dozásobení je velmi široké. Americký výrobce kompletů MMS Intruder 360, firma Airborne Systems North America, nabízí v kategorii nákladních padáků několik typů. Od již zmiňovaného Microfly II to může být

např. FireFly (nosnost 1 tuna) anebo DragonFly (nosnost 4,5 tuny). Jednotlivé typy se liší zejména předpokládanou hmotností nákladu, přičemž robotický ovládací modul je vždy v podstatě totožný. Výhodou těchto řízených nákladních padáků je to, že mají vrchlíky typu křídlo a do oblasti letí klouzavým letem. Transportní letoun tedy nemusí letět přímo do nebezpečné zóny, ale může vysadit náklad desítky kilometrů od bodu přistání s tím, že nákladní padák sám doletí do určeného bodu. Garantovaná přesnost přistání se přitom počítá v rádech maximálně desítek metrů.

V této souvislosti je dobré připomenout, že Armáda České republiky v minulosti vyvíjela jako součást speciálního výzkumného projektu vlastní systém tzv. přesného dozásobení prostřednictvím padáku. V dnešním světě jsou tyto schopnosti ale daleko více o softwaru a rozvoji IT aplikací, podle kterých se plánují trasy a řídí samotný let zásilky. Prostě

ocítáme se v éře umělé inteligence. Výše uvedené říditelné nákladní padáky jsou ve světě používány mnoho let a došlo k tisícům úspěšných shozů, například při zásobení jednotek v Afghánistánu (US Army) nebo zásobení civilního obyvatelstva v obklíčených městech Sýrie (OSN). Jsou tedy ověřené jak v misích NATO, tak i v misích OSN.

Text: Vladimír Marek, foto: Airborne Systems

Vojenský technický
ústav může pomoci
s přepravou
osob nakažených
koronavirem

Biobox M1

Světová zdravotnická organizace (WHO – World Health Organization) nedávno vyhlásila kvůli propuknutí a šíření koronaviru SARS-CoV-2 globální stav zdravotní nouze, respektive pandemický stav. Státní podnik Ministerstva obrany ČR je připraven na pokyn kompetentních orgánů okamžitě reagovat na tuto mimořádnou událost světového dosahu, a to obnovením výroby Bioboxů M1 v odštěpném závodu Vojenský technický ústav pozemního vojska Vyškov. V návaznosti na dodávky dílčích komponentů od subdodavatelů by se jednalo zhruba o dvacet až třicet kusů bioboxů za měsíc.

Převážný prostředek k oddělené evakuaci osob podezřelých z možnosti přenosu smrtelných virových onemocnění, nevylučuje krvácivou horečku Ebola, respirační syndrom SARS, infekci MERS i koronavirus SARS-CoV-2,

to je produkt z vlastního vývoje Vojenského technického ústavu, s. p. Pro potřeby Armády České republiky bylo ve státním podniku vyrobeno dvacet kusů bioboxů. VTÚ následně přistoupil k modernizaci tzv. vojenské

varianty na civilní, a to pro potřeby některých krajských zdravotnických záchranných služeb a specializovaných pracovišť. Nová modifikace nese označení Biobox M1.

Text: Pavel Lang, foto: archiv odštěpného závodu VTÚPV Vyškov

Technická data Bioboxu M1:

- vnitřní podtlak: min. 100 Pa
- výměna vzduchu: 120 až 235 (v 6 stupních) l/min
- doba provozu na AKB: 5 hodin při 235 l/min (max. výkonu) a osazení filtry P3
- relativní vlhkost: 20 až 80 % Rh
- hmotnost (prázdný bez podvozku): 60 kg
- zatížitelnost: 110 kg
- celková délka: 2 100 mm
- celková šířka: 720 mm
- celková výška: 595 mm

Vyzkoušej svůj postřeh

Naleznete čtyři rozdíly na fotografii příslušníků 7. mechanizované brigády?

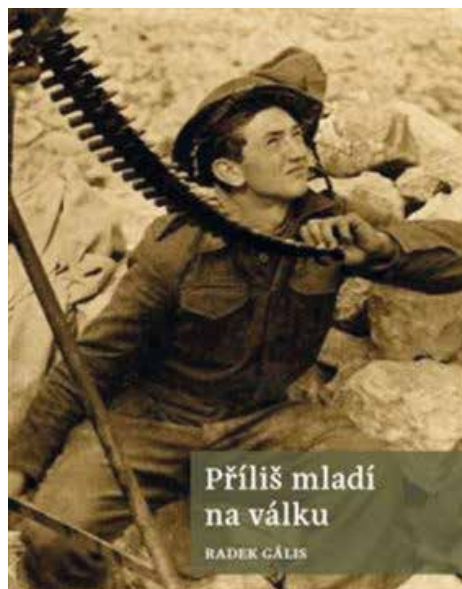
Česká republika oslavila 21. výročí vstupu do NATO. Po více než dvou dekadách můžeme s jistotou říct, že nám členství v této organizaci jednoznačně prospělo. Naše armáda je sebevědomější, zkušenější a je součástí týmu. A náš stát je i díky ní respektovaným a zodpovědným členem obranného společenství s prozřadnou hodnotovou orientací. Součástí našeho aliančního závazku je i tisícovka českých vojáků, kteří jsou od počátku roku zařazeni do Sil velmi rychlé reakce NATO (VJTF – Very high readiness Joint Task Force). Češi jsou součástí brigády, kterou tvoří ještě prapory Polska, Španělska a Velké Británie. Celé uskupení čítající zhruba 5 000 vojáků je schopné nasazení během pěti dnů. Jádro českých sil tvoří vojáci z úkolového uskupení, které vzniklo na bázi hranického 71. mechanizovaného praporu. Tisícovku českých vojáků pak ještě doplňuje rota rumunského pěšího praporu, s níž Češi dlouhodobě spolupracují a cvičí. Na zařazení do VJTF se úkolové uskupení začalo připravovat již v roce 2018. Vedle teorie absolvovali vojáci i řadu mezinárodních cvičení. Loni v červnu pak byla na cvičení Dragon 2019 mezinárodní brigáda certifikována.

Připravil: Michal Voska

Rozdíly: chybí světlo, voják, některé kře v pozadí a naboje v kulometu

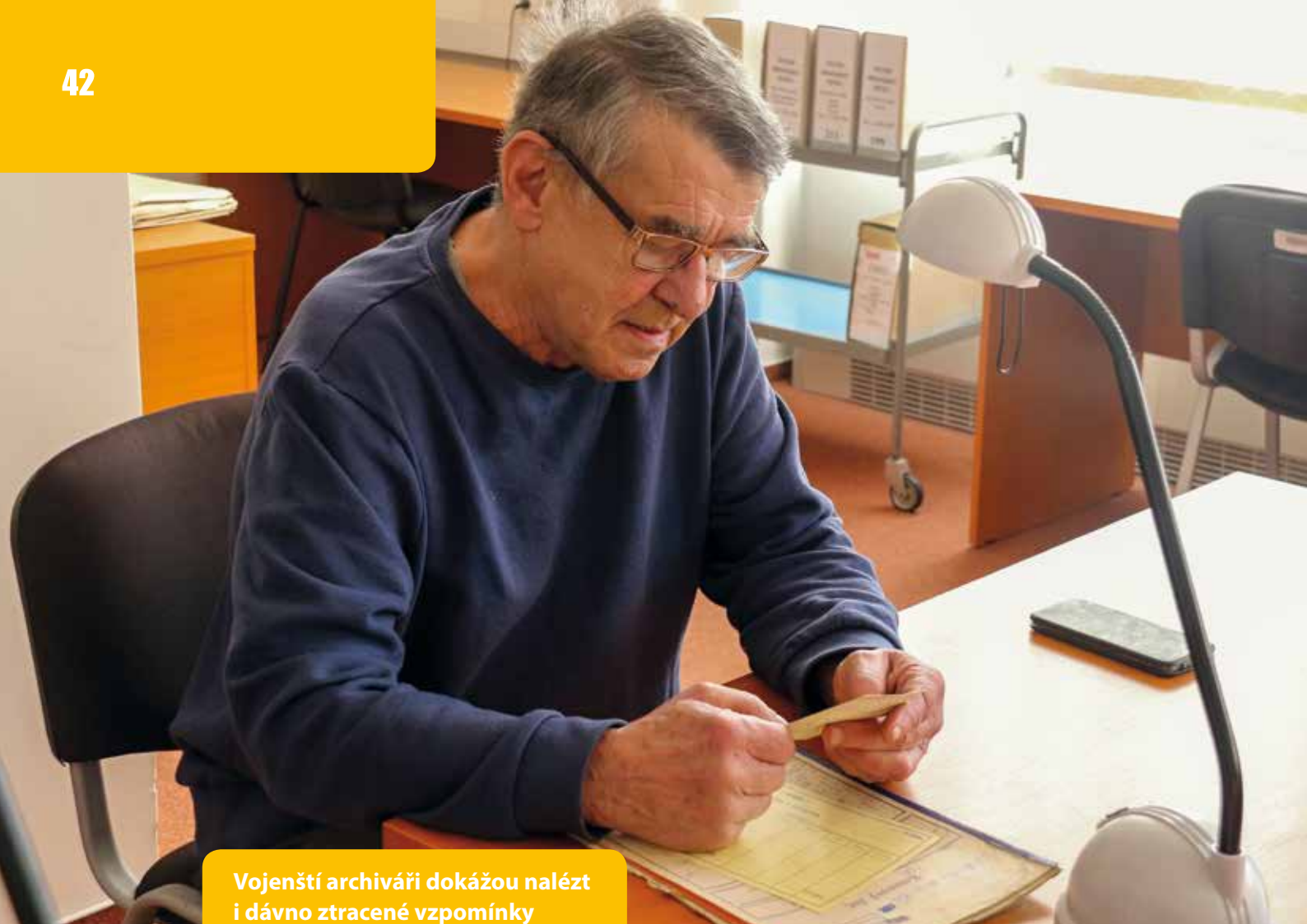
RECENZE

Příliš mladí na válku

Kniha autora Radka Gálise obsahuje rozhovory s patnácti válečnými veterány, doplněné bohatou fotografickou přílohou. Seznámíte se s osudy stíhacího pilota Miroslava Antonína Liškutína nebo Imricha Gablecha, který odmítl bojovat za Slovenský stát, strávil několik let v gulagu a poté se dostal do Anglie k čs. letectvu. Tam působil také loni zesnulý generál Milan Píka, syn statečného otce, po válce popraveného generála Heliody Píky. V knize najdete i vzpomínky generála Pavla Vranského, který jako mladík bojoval u Tobruku a pak se stal příslušníkem legendárních Nebeských jezdců, čili 311. bombardovací peruti. Podobný osud – z pouště k nebesům – měl i plukovník Milan Malý z Českých Budějovic, který od Tobruku zamířil k 312. čs. stíhací peruti. K nejmladším válečným stíhacím pilotům patřil také dosud žijící generál Emil Boček. U Tobruku bojoval i Stanislav Hnělička, který obléhal s tankovou brigádou přístav u Dunkerque a jeho vzpomínky zachytil autor knihy pár týdnů před jeho smrtí. K těm dalším, kteří se nemalou měrou zapsali do historie naší vlasti, patří například palubní střelec Jaroslav Hofrichter, generál Miroslav Štandera, Alois Dubec nebo i dvě děti z „Wintonových vlaků“ – Jiří Pavel Kafka a Marie Schneidrová-Rytířová. Zajímavé jsou i vzpomínky Boženy Koutné, která se jako šestnáctiletá dostala do sovětského Buzuluku a stala se nejmladší příslušnicí 2. čs. paradesantního sboru. Kniha nabízí unikátní rozhovory s lidmi, kteří za války nasazovali život za naši svobodu. Většina z nich už není mezi námi, a proto jsou jejich vzpomínky o to cennějším svědectvím pro současnou i nastupující generaci. Kniha vychází k 75. výročí 2. světové války.

Připravil: Michal Voska

Vojenští archiváři dokážou nalézt i dávno ztracené vzpomínky

Pátrání v archivu

Michael Černý z Prahy je již řadu let v důchodu. Je kapitánem ve výslužbě, dělostřelcem, milovníkem vojenské historie a zejména pak starých vojenských map. Při pátrání po stopách svého strýce Josefa Černého se obrátil na Vojenský ústřední archiv. Díky odborníkům, archivářům, se nejen podařilo dohledat značnou část vojenského života jeho strýce, ale seznámit se i s průběhem jeho služby v zahraničí za 2. světové války.

Michael Černý měl jako vstupní indicie měšic a rok narození svého strýce Josefa, místo bydliště, ale také místo a rok jeho narukování k jednotkám československé armády. Šlo o leden 1940 a místem se stala Marseille ve Francii. To bylo vše a s tímto požadavkem se obrátil na archiváře. Odpověď na sebe nenechala dlouho čekat a Michael dostal na e-mail následující informace:

„Na základě Vaší žádosti o informace a dokumenty k osobě a vojenské službě Josefa Černého (nar. 29. ledna 1906) bylo přistoupeno k rešerši v relevantních sbírkách a fondech VÚA-VHA. Sdělujeme Vám tímto, že rešerše byla ukončena s pozitivním výsledkem, neboť pro dotazovanou osobu byl nalezen kmenový

list (základní vojenská personální dokumentace), záznam v kartotéce příslušníků čs. vojenských jednotek v zahraničí za 2. světové války, osobní spis účastníka národního boje za osvobození podle zákona č. 255/1946 Sb. a karta vyznamenaných.“

Jak vypadá pátrání

Barbora Nováková z Vojenského ústředního archivu k tomuto konkrétnímu případu uvedla, jak takové pátrání v archivu vypadá. „V případě Josefa Černého jsem při obdržení žádosti nejprve projela jméno databázemi. Z nich jsem zjistila, že dotyčný byl příslušníkem 2. zahraničního odboje a má osobní spis účastníka národního boje za osvobození podle zákona č. 255/1946 Sb. Následně jsem se

vydala do skladů. Jelikož sbírky personální dokumentace nemají žádnou databázi, musí se v nich vyhledávat fyzicky. Naštěstí jsou, kromě sbírek osobních spisů účastníka národního boje za osvobození, řazeny podle ročníků narození a v rámci nich pak abecedně, takže vyhledávání není nijak složité,“ dodává skromně Nováková, ačkoliv je práce archivářů náročná.

Nalezené dokumenty přibližují službu strýce pana Černého

Na místě, po domluvení termínu v badatelně a vyplnění takzvaného Badatelského listu, se Michael Černý seznámil s dokumenty o strýci. Nechyběl kmenový list, obsahující mimo jiné informace o vzdělání, místu bydliště, rodičích, popisu dotyčného, ale i o zvláštních

dovednostech. V odvodovém ročníku 1927 to byla například jízda na kole. Při hlubším pátrání nalézáme i Válečnou vložku Kmenového listu. Zde se můžeme dočíst i o čerpání řádných dovolených, které Josef Černý čerpal například ve Skotsku, Newcastle, Birminghamu a tu poslední, od 16. do 22. června 1945 v Praze. Při svém druhoválečném působení absolvoval řadu kursů včetně řízení motorových vozidel, působil u pěšího pluku, ale

i u tankového praporu. Byl několikrát vyznamenán a velení jej hodnotilo jako schopného, oddaného a spolehlivého. Naposledy byl povýšen 11. srpna 1945 na četaře a týden poté byl demobilizován.

Text a foto: Michal Voska

A fakta

Databáze legionářů a padlých ve 2. světové válce

Databáze se vytvářela ve Vojenském historickém archivu v letech 1997 až 2004 na podnět gen. R. Krzáka z Československé obce legionářské. V případě jakéhokoliv doplnění databáze nebo dotazu na další informace k jednotlivým osobám se telefonicky obraťte na pracovníky Vojenského historického archivu na tyto čísla: 973 213 350, 973 213 360, 973 213 380. Údaje v databázi jsou aktualizovány průběžně.

Databáze příslušníků čs. vojenských jednotek v zahraničí za 2. sv. války

Projekt elektronické databáze příslušníků čs. vojenských jednotek v zahraničí v letech 2. světové války probíhá ve Vojenském ústředním archivu – Vojenském historickém archivu od roku 2005. Navazuje tak na předchozí projekt databáze padlých, zemřelých a nezvěstných čs. vojáků, který byl původně iniciován Československou obcí legionářskou. Práce mají trvalou podporu ČSOL a MO ČR. Databáze zahrnuje především čs. občany a krajany, kteří sloužili v jednotkách československé exilové armády či jako příslušníci dalších spojeneckých armád. Obsahuje také osoby, které sice byly odvedeny nebo za různých okolností prošly pouze evidencí čs. vojenských orgánů v exilu, reálně však vojenskou službu nekonaly.

Pokud i vy máte zájem vypátrat informace o svých příbuzných, můžete tak učinit dle postupu uvedeném na stránce Vojenského ústředního archivu <http://www.vuapraha.cz/archiv-historicky>.

A-fakta

Mistrovství světa v rybníkovém hokeji je mezinárodní hokejový turnaj pořádaný v kanadské provincii Nový Brunšvik od roku 2002. Ačkoliv se Češi a Slováci účastní turnaje teprve od roku 2017, dokázali jej již dvakrát vyhrát. V roce 2018 se mistry světa stal tým „Starý Pušky“ ze Žďáru nad Sázavou, v roce 2019 se pak na prvním místě umístil tým „Captains Náměšť“ z Náměště nad Oslavou. Letos se mistry světa stali Kanadčané.

Nadrotmistr Jaroslav Koubek, rotný Aleš Dlouhý, desátník David Pavlíček, rotný Ondřej Kubíček, četař Ondřej Dlouhý a František Mála reprezentovali na mistrovství světa v Kanadě Armádu ČR i město Strakonice.

Splněný hokejový sen

Nadrotmistr Jaroslav Koubek, rotný Aleš Dlouhý, desátník David Pavlíček, rotný Ondřej Kubíček, četař Ondřej Dlouhý a František Mála tvoří tým, který na mistrovství světa v rybníkovém hokeji dokázal získat šesté místo. Mistrovství se konalo v půlce února v Kanadě a účastnilo se jej 96 týmů.

„Ze začátku jsme byli zklamaní, chtěli jsme to dotáhnout co nejvýš. S odstupem času ale šesté místo považujeme za krásný úspěch,“ svěřila se šestice mužů, kterým se tak splnil jejich životní sen.

Do turnaje vstoupili famózním způsobem. V základní skupině, kde odehráli pět zápasů, nenašli přemožitele. Dobře pokračovali i ve vyřazovacích kolech, kdy se probojovali až do čtvrtfinále. Osudným se jim stal zápas s kanadským týmem Diamond Back. Ačkoliv Češi po první půli vedli 8:6, druhá půle pro ně skončila nešťastně 11:14. Vojáci se tak s turnajem rozloučili ve čtvrtfinále na pátém až osmém místě. Po sečtení skóre obsadili celkově šesté místo. Pro Českou republiku se jednalo o nejlepší

umístění na turnaji. Další dvě česká družstva, která se zúčastnila kanadského mistrovství, skončila na sedmém a desátém místě.

Vytvořili správnou partu

„Hokej hrajeme od malička. Důležité ale je vytvořit správnou partu, která táhne za jeden provaz. Jsme kamarádi a rozumíme si na ledě i mimo něj,“ prozradili tajemství úspěchu vojáci, kterým na turnaji pomáhal František Mála, jenž hraje druhou hokejovou ligu za severočeský Most.

Nejtěžší pro ně bylo přizpůsobit se klimatickým podmínkám. Turnaj doprovázely mrazivé teploty, které klesaly až k 30 stupňům pod nulou. Vojáci zároveň nešetřili chválou na adresu

pořadatelů, kteří každý den upravovali led na kanadském jezeře, aby vytvořili hráčům co nejlepší podmínky.

Viděli hokejisty NHL v akci

Kromě skvělého umístění si vojáci přivezli i řadu zážitků. „Před zahájením turnaje jsme v Montrealu navštívili hokejový zápas s Arizonou. Poprvé jsme na vlastní oči viděli zápas NHL, byl to neskutečný zážitek,“ svěřili se vojáci. Velký dojem v nich zanechala kanadská příroda i dobrosrdečnost místních lidí. „Byli nám ochotní s čímkoliv v jakékoliv situaci pomoci. S tím se u nás nesetkáte,“ kroutili vojáci překvapeně hlavou.

Překvapivý výsledek

Na mistrovství světa se vojáci kvalifikovali díky třetímu místu, které vybojovali na začátku ledna na Mistrovství Česka a Slovenska v rybníkovém hokeji v Bratislavě. Jejich výsledek byl o to překvapivější, že se na turnaj nijak speciálně nepřipravovali. „Chodíme hrát hokej jednou týdně v rámci služební tělovýchovy a účastníme se hokejových turnajů, které jsou pořádány v rámci Armády České republiky. Společně netrénujeme, protože každý z nás pochází odjinud. Připravujeme se tak individuálně každý sám,“ doplnili vojáci.

Účastí na mistrovství světa v Kanadě si strakoničtí vojáci splnili svůj sen. Jaké jsou jejich další plány, nechtějí zatím prozrazovat. Jedno je ale už teď jisté – hokeji zůstanou věrní i nadále.

Text: kpt. Jana Samcová,
foto: archiv strakonických vojáků

Bylo to fajn...

Atletka, olympijská vítězka v hodu oštěpem – zlatá medailistka z Helsinek 1952, stříbrná z Říma 1960. Dvojnásobná mistryně Evropy, třináctinásobná mistryně republiky. Ale především úžasný člověk a morální autorita nejen pro sportovce, ale i pro širokou veřejnost, která pro reprezentaci Československa, České republiky a armádního sportu udělala strašně moc. To byla Dana Zátopková, atletická legenda. Zemřela v pátek 13. března 2020 ve věku 97 let.

kde získala olympijské zlato ve stejný den, kdy její manžel zvítězil v běhu na 5 000 metrů.

„On už měl olympijské zlato v kapse, proto když odcházel ze stupně vítězů, tak jsem mu řekla – Tak, a teď mi tu medaili půjčíš pro štěstí. Emil mi ji dal a já šla závodit. A hned první hod znamenal olympijský rekord. To bylo přes padesát metrů a já vyhrála,“ popisuje svoje olympijské zlato oštěpařka.

V následujících letech sbírala další sportovní úspěchy. Na svém kontě má dva tituly mistryně Evropy z let 1954 a 1958, stříbro z olympiády v Římě z roku 1960, několikrát posunula světové rekordy a získávala mistrovské tituly Československa. Těch má celkem třináct.

Legenda světové, české i armádní atletiky

Po ukončení aktivní sportovní kariéry v roce 1962 se Dana Zátopková věnovala trenérské činnosti. Do poslední chvíle byla v kontaktu s mladými olympijskými nadějemi a zejména s oštěpařskými sportovci z ASC Dukla.

Dana Zátopková spolu se svým manželem Emilem zaslouženě patří k legendám světové i české atletiky. Ale oba patří také neodmyslitelně k armádnímu sportu. „Společně tvořili výjimečný pár. Byly to největší atletické celebrity našeho státu a udělali obrovskou reklamu nejen naší zemi, ale i armádnímu sportu. Tuto dvojici znají fandové atletiky na celém světě. Čest její památce!“ řekl šéf ASC Dukla Jaroslav Přišćák.

K atletice se poprvé dostala během svého studia na gymnáziu v Uherském Hradišti. A na atletických závodech potkala i svého budoucího muže Emila. Seznámila se s ním v roce 1945 na závodech ve Zlíně. Sblížili se ale až později, když odhalili společné datum i rok narození. Oba přišli na svět 19. září 1922. Dana v Karvině v sedm hodin ráno, zatímco Emil údajně přesně o půlnoci v Kopřivnici. Vzali se po návratu z olympijských her v Londýně v roce 1948, kde Emil vyhrál běh na deset kilometrů a na pět kilometrů skončil druhý. Prožili spolu dvaapadesát let.

Olympiáda v Londýně jí určila život

„Osudovou se pro mě stala olympiáda v roce 1948 v Londýně,“ vzpomínala na své začátky

Dana Zátopková. Ale to už byla od roku 1946 mistryní republiky v hodu oštěpem. A právě její reprezentace na olympijských hrách v Londýně později hrála v jejím sportovním životě velkou roli. „Byla jsem okouzlena tou událostí, že jsou lidé schopni po válce a strastiplných útrapách zorganizovat tak skvělé sportovní utkání. Když jsem odjížděla z Velké Británie, řekla jsem si, že udělám všechno pro to, abych mohla reprezentovat naši vlast i na další olympiádě. Nasměrovalo mě to tak, že jsem se celý život věnovala sportu. A nelituji toho, bylo to fajn,“ svěřila se Dana Zátopková.

Zátopkova zlatá medaile pro štěstí

Největšího úspěchu se oštěpařka dočkala na olympijských hrách v roce 1952 v Helsinkách,

Text: Jana Deckerová, foto: archiv ASC Dukla

manuál profesionálního vojáka

Rukávové znaky

Na představení hodnostních systémů armád NATO jsme navázali dalším seriálem. V něm se po řadu měsíců zabýváme znaky útvarů a zařízení nejen AČR, ale celého resortu. Nově přinášíme i znaky zahraničních operací a misí.

PRT Feyzabad

V afghánské provincii Badakšán se v letech 2005 až 2007 vystříдалo celkem šest kontingentů Armády ČR. Jejich úkolem byla ochrana německého provinčního rekonstrukčního týmu, ochrana letiště Fayzabád, doprovod vozidel a zásobovacích konvojů PRT. Dále pak styčná činnost s místním obyvatelstvem, patrolování v přiděleném prostoru odpovědnosti a monitorování situace v provincii.

Eufor Tchad/RCA

Do této mise se v období 2007 až 2009 zapojilo 3 400 vojáků z 26 zemí. Jejím úkolem bylo pomoci vyřešit konflikt v Čadu a ve střední Africe. Armádu České republiky v ní zastupovali dva důstojníci ve velitelských strukturách. Na operačním velitelství EU ve francouzském Mont Valérien se prostrídali podplukovník Jaroslav Průcha a major Josef Melichar. Logistické zabezpečení v čadské N'Djaméně měl na starosti major Leon Šoc.

Essential Harvest

Tato mise se uskutečnila v Makedonii od srpna do září 2001. Jejím úkolem bylo odebrat zbraně a munici při demilitarizaci Národně osvobozené armády a od extremistů z řad etnických Albánců. Armáda České republiky se jí účastnila výsadkovou rotou v počtu do 120 osob. Ta se podílela na zabezpečení ochrany velitelství mnohonárodní brigády a retranslačních stanic. Zároveň měla za úkol doprovod zásobovacích konvojů a patrolování v prostoru odpovědnosti. Navíc sloužila jako výsadková záloha velitele brigády.

IFOR

Mise IFOR se uskutečnila v Bosně a Hercegovině od ledna do prosince 1996. Armáda České republiky se jí účastnila dvěma kontingenty 6. mechanizovaného praporu. Jejich zadáním bylo naplnění jednotlivých bodů Daytonské dohody. Konkrétně se jednalo o udržování vojensky bezpečného prostředí, trvalé monitorování činnosti dříve znepřátelených armád a o logistickou pomoc OBSE při volbách v Bosně a Hercegovině.

EUTM

Je výcviková mise Evropské unie. O jejím zřízení bylo rozhodnuto na základě Rady bezpečnosti OSN z roku 2012 a žádosti malijské vlády. Původně byla stanovena na patnáct měsíců, ale postupně došlo k jejímu prodloužení a trvá až do současnosti. Armáda České republiky se na ní začala podílet kontingentem velikosti čtyři, který byl následně rozšířen až na 120 vojáků. Ti jsou dislokováni na velitelství mise v Bamaku a na výcvikové základně v Koulikoro. Podílejí se jak na ochraně velitelství, tak i základny. Součástí kontingentu jsou i instruktoři, kteří se zapojují do výcviku vojáků malijské armády.

Multinational Force and Observers (MFO)

Armáda České republiky se zapojila do této mise na Sinajském poloostrově v Egyptě v listopadu 2009 původně vysláním tří důstojníků působících na velitelství na základně El Gorah. V roce 2013 se náš kontingent rozšířil o jedenáct vojáků letecké jednotky s letounem C-295 CASA. Jejím úkolem byla přeprava materiálu a osob a přeprava vládních a styčných představitelů mírové smlouvy. Kromě toho zajišťovala verifikační a pozorovací lety, službu pátrání a záchranu (SAR) a leteckého MEDEVAC. Mise trvá do současnosti.

Interní komunikační portál

←→ www.ikp.army.cz

Na portálu se opakovaně objevují dotazy týkající se poskytování volna vojákům z povolání. Dnes se budeme zabývat jedním takovým dotazem.

Dotaz:

Dobrý den, rádi bychom se vás zeptali, zdali je možný souběh částečného invalidního důchodu a výsluhového příspěvku. Zda přiznáním částečného invalidního důchodu dojde současně k zastavení výplaty výsluhového příspěvku. Děkujeme.

Odpověď:

Problematiku řeší ustanovení § 134 a § 143 odst. 9 zákona o vojácích z povolání:

„§ 134

Při souběhu nároku na výsluhový příspěvek s nárokem na invalidní důchod anebo starobní důchod z důchodového pojištění **se výsluhový příspěvek vyplácí pouze tehdy, je-li vyšší než některý z uvedených důchodů, a to ve výši rozdílu mezi výsluhovým příspěvkem a důchodem.** Rozdíl se zjišťuje ke dni přiznání důchodu nebo ke dni zvýšení důchodů z důchodového pojištění, a to nejdéle do dne, kdy uplynuly dva roky od vzniku nároku na starobní důchod z důchodového pojištění; od tohoto dne náleží výsluhový příspěvek ve výši rozdílu mezi náležejícím starobním důchodem a výsluhovým příspěvkem k tomuto dni a nadále se samostatně zvyšuje podle § 137 bez přihlédnutí k výši důchodu. Při stanovení výše výsluhového příspěvku v souběhu s důchodem z důchodového pojištění do dvou let po vzniku nároku na starobní důchod se vždy přihlíží k plné výši výsluhového příspěvku.“

„§ 143

Společná ustanovení o výsluhových náležitostech

Příjemce výsluhového příspěvku je povinen oznámit plátcí této dávky do osmi dnů vznik invalidity nebo přijetí do služebního poměru podle zvláštních právních předpisů. **Nepožádá-li příjemce výsluhového příspěvku v případě, že se stal invalidním, o přiznání invalidního důchodu,** anebo nejpozději do dvou let po dosažení věku potřebného pro vznik nároku na starobní důchod z důchodového pojištění o přiznání starobního důchodu, **výplata výsluhového příspěvku se zastaví.** Požádá-li však příjemce výsluhového příspěvku o přiznání starobního důchodu později, stanoví se rozdíl způsobem uvedeným podle § 134 odst. 1 věty druhé a případný rozdíl výsluhového příspěvku se doplácí.“

Z výše uvedeného vyplývá, že pobírá-li bývalý voják z povolání výsluhový příspěvek a stane se invalidním, je povinen do osmi dnů oznámit vznik invalidity odboru sociálního zabezpečení sekce ST MO. Kontaktní údaje jsou uvedeny na webu army.cz. Poté mu bude vyplácen výsluhový příspěvek ve výši rozdílu mezi invalidním důchodem a výsluhovým příspěvkem, bude-li výsluhový příspěvek vyšší než přiznaný invalidní důchod.

Pokud se stane invalidním, ale nepožádá o přiznání invalidního důchodu, bude mu výplata výsluhového příspěvku zastavena.

Redakce IKP

Vydává MO ČR
Odbor komunikace
Tychonova 1, 160 01 Praha 6
IČO 60162694
www.army.cz

Redakce
Rooseveltova 23, 161 05 Praha 6
Telefony: 973 215 542
Fax: 973 215 933
E-mail: areport@centrum.cz
Šéfredaktor: Vladimír Marek
Grafická úprava: Milan Syrový
Jazyková korektura: Tomáš Xaver, Kamil Novák

V jednotkách ozbrojených sil rozšiřuje
VHÚ Praha – produkční oddělení
Rooseveltova 23, 161 05 Praha 6
Olga Endlová, tel. 973 215 563

Tisk: Czech Print Center, a. s.

Číslo indexu: 45 011
ISSN 1211-801X
Evidenční číslo: MK ČR E 5254

Uzávěrka čísla: 18. 3. 2020

Toto číslo vyšlo dne: 6. 4. 2020

Foto na titulní straně: Jana Deckerová

kontakty do redakce

Vladimír Marek (šéfredaktor)
telefon: 973 215 648
mobil: 724 033 410
e-mail: v.mare@post.cz

Jana Deckerová (redaktorka)
telefon: 973 215 549
mobil: 606 604 733
e-mail: jana.deckerova@email.cz

Michal Voska (redaktor)
telefon: 973 215 868
mobil: 724 850 598
e-mail: voska.m@seznam.cz

Milan Syrový (grafik)
telefon: 973 215 558
e-mail: grafika.syrov@gmail.com

Jan Kouba (fotograf)
telefon: 973 215 664
mobil: 606 674 257
e-mail: foto.kouba@volny.cz

V příštím čísle se podíváme na další zajímavosti z provozu portálu

Od Ostravské operace, do které se zapojili i českoslovenští vojáci, uplynulo již sedmdesát pět let

Boj o ocelové srdce

Obec Štítina na Opavsku se v dubnu 1945 proměnila v jednu z významných opevněných bašt německé obrany. Útok našich vojáků na toto postavení začal 18. dubna v osm hodin ráno. Českoslovenští tankisté podnikli s podporou sovětských samohybných děl výpad ve směru od Kravař. Nejvíce se bojovalo o důležitý most přes řeku Opavu. Při bojích v okolí mostu padli mimo jiné dva naši průzkumníci. Třetí, Ivan Kubice, se dostal do německého zajetí. Když se později podařilo našim vojákům těžce poškozenou obec obsadit, našli ho již mrtvého. Němci ho přibíli na vrata opuštěného statku.

I takovouto podobu měla jedna z nejdrsnějších kapitol bojů Ostravské operace, která se odehrávala v samém závěru druhé světové války. Cílem Ostravské operace bylo vyřadit jedno z posledních velkých průmyslových center, které koncem války pracovalo pro Němce. Z československých jednotek se na útoku podílela 1. čs. tanková brigáda a 1. čs. smíšená letecká divize.

Padlý hrdina

Samotná operace byla zahájena 10. března 1945 s tím, že vojáci měli brát ohled na zachování průmyslové infrastruktury, aby po válce mohla sloužit Československu. Sovětská a československá vojska postupovala velice pomalu a dosahovala jen dílčích úspěchů. Němci se houževnatě bránili a mimo jiné využívali i československé prvorepublikové

opevnění. Přesto naši vojáci i v této fázi bojů prokazovali řadu hrdinství. Jedním z těch, kteří svou odvahu zaplatili životem, byl velitel tankové čety podporučík Stěpan Vajda. V útočném směru na Twórkow se sovětským pěšákům podařilo dobýt malé předmostí za řekou Odrou. Úkolem našich tankistů bylo rozšířit ho. Úderné čelo tohoto útoku přitom měly tvořit čtyři Vajdovy tanky. Ty také tvrdě

Legendární tank Žižka po skončení bojů o Ostravu, na snímku člen posádky čet. Jan Filipiak.

Uvědomoval si, že ještě předtím, než vydá povely, musí se lépe zorientovat v krajině a zvolit ty správné ústupové cesty. Odstrčil poklop ve věži a snažil se seskočit z tanku, aby našel nejvhodnější pozorovatelské místo. V tom ho nepřátelský odstřelovač zasáhl přímo do hlavy. Veterán z bojů o Kyjev, Bílou Cerekev a Žaškov vyznamenaný in memoriam Zlatou hvězdou hrdiny Sovětského svazu zemřel přímo na místě.

Nová ofenziva

Na frontě táhnoucí se západně od města Nysa přes Krnov, odtud severně od Opavy a jižně od Ratiboře a východně od Českého Těšína směrem ke Slovensku měla být zahájena nová ofenziva těsně předtím, než začne samotný útok na Berlín. Tím se mělo zabránit Němcům v možnosti přesouvat v případě nutnosti jednotky z jedné fronty na druhou.

Operaci, která začala dopoledne 15. dubna, předcházela zhruba sedmdesátiminutová dělostřelecká příprava. Na pravém křídle útočila vojska 38. armády, jehož součástí byla i čs. tanková brigáda. „Kolem osmé hodiny měla začít dělostřelecká příprava. Čekali jsme, ale nic se nedělo,“ vzpomínal na tyto okamžiky jeden z našich velitelů tanku Mikuláš Končický. „Nad námi byl balon s dělostřeleckým pozorovatelem. Najednou přiletěly dva Messerschmitty a balon sestřelily. Pozorovatel seskočil padákem, ale stíhačky se vrátily a začaly pálit po pozorovateli na padáku. Bylo vidět, jak se svíjel, na zem dopadl již mrtvý. Bylo to zvěrstvo. O to naštvanější jsme šli do útoku.“

Tanková brigáda prolomila nepřátelskou obranu v prostoru Rohov–Krzyżanowice a pronikla až do hloubky sedmi kilometrů. V tomto okamžiku se našim vojáků podařilo překročit státní hranici. „V noci z 16. na 17. dubna jsme zaútočili a při bitvě zničili jeden německý tank. Pak dostal náš tank zásah. Trefili nás do věže, na stropě střela vyfrézovala

takovou drážku. Měli jsme štěstí. Také sousední tank dostal zásah. Strop věže vyletěl deset metrů do vzduchu, slyšeli jsme, jak kamarádi křičeli v plamenech, jak tam umírali,“ vzpomínal Mikuláš Končický.

Pronikli mezi liniemi

Útočící vojska narážela na pevnou obranu německých vojsk a utrpěla velké ztráty. Opavské obranné pásmo se podařilo prolomit až po dvacátém dubnu. Dvaadvacátého dubna byla osvobozena Opava.

Velice těžké boje se vedly rovněž o Hrabyni. Z tohoto vyvýšeného místa je vidět široko daleko. Obě strany si uvědomovaly jeho strategický význam. Když se ho podařilo konečně definitivně dobýt, útočící vlna se valila dál ve směru Háj ve Slezsku, Velká Polom a Klimkovič. Předposlední dubnový den dosáhla sovětská vojska čáry Tísek–Zbyslavice–Svinov. Za svítání 30. dubna překročily hlavní síly 38. armády řeku Odru v prostoru jižně od Svinova. V odpoledních hodinách zaútočily tanky 1. čs. tankové brigády do týlu Němců a rychlým postupem pronikly se sovětskou 128. gardovou střeleckou divizí do středu města Ostravy. „Netvrdím, že jsme byli tak stateční, ale podařilo se nám tajně projet mezi německými liniemi, překonat Odru, a tak jsme byli v Ostravě jako první,“ popisoval tyto události po letech Mikuláš Končický. „Ostravou jsme postupovali ve dvou proudech. Jednu kolonu jsem vedl já, druhá jela k Nové radnici. V té jel i Jožka Gregor, s nímž jsme se jen o pár dnů dříve vyfotili a který pak před radnicí padl. Naše kolona jela po Ruské ulici a dojeli jsme až k divadlu. Tam jsem poprvé uviděl svoji budoucí manželku.“

Kdo zachránil most?

Kolem sedmé hodiny večerní dorazil tank číslo 051 k mostu přes Ostravici. Lidé upozornili jeho posádku, ať na most nevjíždí, že je zaminovaný. Podle jedné z verzí se dobrovolně přihlásil Miloš Sýkora, že s přítelem Olšákem most odminují. Dostali nůžky a signální pistoli a následně přestříhli dráty vedoucí k náložím. Při ústupu po železné konstrukci mostu byl Sýkora zasažen dávkou z německého kulometu. Podle jiné varianty k přestřížení drátů vůbec nedošlo, jednoduše německá posádka most neodpálila. Případně jej ani odpálit nemohla, protože rakouští ženisté, kteří most zaminovávali, špatně odvedli svou práci.

V každém případě se ale československým a sovětským jednotkám podařilo proniknout z Moravské do Slezské Ostravy. Německé jednotky na tomto břehu řeky byly zčásti zlikvidovány, zbytek pak ustoupil. Celá Ostrava byla ještě téhož dne osvobozena. Hlavní část Ostravské operace skončila. Z 65 tanků 1. čs. tankové brigády jich do Ostravy dorazilo jen sedm. Zbytek byl během této operace zničen, případně poškozen. Brigáda pokračovala ve svém postupu směrem na Olomouc. Ale to už je jiná kapitola.

Obyvatelstvo Ostravy vítá čs. tankisty.

Text: Vladimír Marek, foto: VÚA-VHA

POSÁDKOVÉ VELITELSTVÍ PRAHA

SLOUŽIT U ČESTNÉ STRÁŽE
ZNAMENÁ STÁT SE TVÁŘÍ AČR!

JSTE PŘIPRAVENI NA OPRAVDU
VÝJIMEČNÉ ZAMĚSTNÁNÍ – BÝT
VŽDY V CENTRU DĚNÍ PO BOKU
VÝZNAMNÝCH OSOBNOSTÍ!?

**Velitel
Posádkového
velitelství Praha
nabízí volná
systemizovaná
místa:**

Tiskový a informační důstojník Posádkového velitelství Praha v hodnosti kapitána:

- požadavky: kurz pro nižší důstojníky, AJ 2222, dobré stylistické schopnosti, znalost práce se sociálními sítěmi, kultivovaný projev a profesionální vystupování.

Starší řidič specialista v hodnosti četaře:

- požadavky: řízení VOS skupin V-H, V-B, V-C, V-C+E, V-D, obsluha zvedacího čela, min. praxe 2 roky.

Příslušník Čestné stráže AČR:

- požadavky: výška 175–190 cm pro vojáky i vojákyně, štíhlá postava bez viditelných deformací a kožních vad.

nabízená systemizovaná místa:

- střelec v hodnosti svobodníka,
- zbrojář v hodnosti četaře,
- zástupce velitele družstva v hodnosti četaře,
- velitel družstva v hodnosti rotného,
- zástupce velitele čety v hodnosti rotmistra,
- velitel roty v hodnosti kapitána.

Dále nabízíme:

- vyšší stabilizační příspěvek,
- účast na protokolárních akcích v České republice i v zahraničí,
- sportovní vyžití v rámci služební TV v pracovní době i soukromě s možností využívat sportovních areálů Ruzyně a Juliska (včetně bazénu).

Místo výkonu služby: Praha (možnost ubytování na vojenských ubytovnách).

Nástup možný ihned. Žádost se strukturovaným životopisem pošlete na pvpraha@army.cz

Kontaktní osoba: por. Mgr. Michal Jantoš,
tel. 973 204 720.